

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadói felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója. Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.</p>	<p>Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.</p> <p>Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
--	---	---

AZ „OMGE.” KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

- Márczius 17-én d. u. 4 órákor. Közgazdasági szakosztály ülése.
 „ 20-án d. e. 10 órákor. Igazgatóválasztmány ülése.
 „ 24-én d. e. 10 órákor. Szeszértékesítő központ szervezési ügyben értekezlet.
 „ 28-án d. e. 10 ó. Gazdák Biztosító Szövetkezetének közgyűlése.
 „ 31-én d. e. 10 órákor. Szőlősgazdák Orsz. Egyesületének közgyűlése.

Meghívó

az

„Országos Magyar Gazdasági Egyesület” igazgató-választmánya

ugyis mint a

„Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” végrehajtó-bizottsága

1906. évi márczius hó 20-án (azaz kedden) délelőtt 10 órákor a „Köztelek” új székházában (Budapest, IX. kerület, Köztelek-utca 8. szám) tartandó

V. ülésére.

(Tárgysorozatot lásd a „Köztelek” 20. számában.)

Az ig.-vál. ülés tárgysorozatának 3. pontja alatt felvett ügy részletes ismertetése.

Jegyzőkönyv

felvéve az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének Központja” és a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének” kiküldöttének bizottsági üléseiről, melyek eredményeképp a két intézmény között kötendő következő egyezményben történt megállapodás.

Az egyezmény célja egyrészt úgy az „Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület”, mint a vidéki gazdasági egyesületek tagjai anyagi érdekeinek közvetlen előmozdítása az által, hogy mezőgazdasági szükségleteik beszerzésénél és terményeik értékesítésénél a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté”-t igénybe vehessék. Másrészt célja az egyezménynek, hogy az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja” alapszabályszerűleg kitűzött céljainak eredményesebb megvalósításához anyagi eszközökre szert tegyen.

Ezen célok előmozdítása érdekében az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja” és a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté” között az alábbi megállapodás létesült:

1. Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja” erkölcsi támogatását élvező „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté” és az egyesület közötti viszony szorosabbá fűzése s az érdekek kölcsönösségének kidomborítása szempontjából az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja” a szövetkezet igazgatóságába a két intézmény elnökeinek megállapodása alapján a közgyűlésnek igazgatósági tagul való megválasztására öt tagot jelöl ki.

Ezzel szemben az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” 100,000 (egyszázezer) korona értékű 500 darab üzletrészt jegyez, mely üzletrészek után 50 szavazatot gyakorol, továbbá: a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté” által a két intézmény elnökeinek megállapodása alapján kijelölt egy igazgatósági tagot az egyesületi tanácsba bevászt. Amennyiben az egyesületi tanácsban a jelen egyezményt, vagy a Szövetkezetet érintő ügyek tárgyalatnának, úgy a Szövetkezet kiküldöttje akadályoztatás esetén a Szövetkezet egy másik igazgatósági tagja által azon az egy ülésen helyettesíthető.

2. A Szövetkezet igazgatóságából alkotandó s a Szövetkezet ügymenetét közvetlenül fel-

ügyelni hivatott végrehajtó-bizottság tagjai az elnökség egy tagját, mint bizottsági elnököt és az üzletvezető igazgatókat nem számítva, felében az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” által kiküldött igazgatósági tagok sorából választandók.

3. A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté”-nek hivatalos közlönye e megállapodás létrejöttétől kezdve az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” tagjainak s azon vidéki gazdasági egyesületeknek, amelyek a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségé”-nek tagjai, megküldendő, s a lap csakis a Szövetkezet mindenkorai ügykörét és üzletét érdeklő, valamint a szövetkezésre vonatkozó közleményeket fogja tartalmazni, a Szövetkezet lapjára előfizetőket nem fog gyűjteni s a lapon az előfizetési díjat fel sem fogja tüntetni.

Amennyiben a Szövetkezet lapjában általános irányu mezőgazdasági közgazdasági és szociálpolitikai cikket közölni óhajtana, azt csakis az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”-tel egyetértésben fogja tenni.

4. A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté” elvállalja a „Köztelek”-lap üzleti rovata azon részének szerkesztését, amely a Szövetkezet mindekorai üzletkörével kapcsolatos.

5. A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté” a közgyűlés által megállapított tényleges üzleti nyereségből ennek 25% át bocsajtja az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja” rendelkezésére és alapszabályszerűleg kitűzött céljai fokozottabb előmozdítására, nemkülönben az üzleti eredménytől függetlenül évenként 6000, azaz hatezer koronát az egyesület által a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté” s ennek országos szervezkedése érdekében kifejtett propagatív működés ellenszolgáltatásaképp.

6. Ugy az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja”, valamint a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté” mindent elkövetkenk a tekintetben, hogy egymás tagjainak számát szaporítsák s egymás működését, mely bár más-más irányu, de ugyanazon célok

ÉRTESÍTÉS TISZTELT TAGJAINKNAK!

Az importált berni—simmenthali

BIKÁK AUKCZIÓJÁT

1906 márczius hó 21-én déli 12 órákor pontban tartjuk meg a „Tattersall”-ban.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. sz.

szolgáltatásban áll, lehetőleg előmozdítsák. Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja” egyttal kijelenti, hogy erkölcsi támogatását már eddig élvezők kivételével a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté”-hez hasonló üzleti körrel bíró más intézményt a jövőben sem erkölcsi, sem anyagi támogatásban részesíteni nem fog. Kifejezetten kiköti azonban az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége”, hogy a „Köztelek” lap hirdetési rovatát szabadon átengedheti bármely ott hirdetni óhajtó cégnek, illetve ily ügyekben való elhatározását jelen egyezmény meg nem köti és nem korlátozza.

7. Jelen egyezmény határozatlan időre kötetik, mindkét részről azonban bármely év június hó 30-ikára szóló egy évi előzetes felmondással felbontható.

8. Ezen egyezményből kifolyólag a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté” legközelebb tartandó évi rendes közgyűlésén alapszabályait a következőkben módosítja:

A 10-ik szakasz harmadik bekezdése ekképp módosul:

„Elsősorban az üzletrészekre befizetett összegekre eső kamat, amely azonban 5%-nál magasabb nem lehet, elégittetik ki. Ennek levonása után a fennmaradt összegből az üzleti feleslegnek legalább 10%-a a tartalékalap javára, 25%-a pedig az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége Központjának” alapszabályszerűleg kitűzött céljai előmozdítására átadandó, a többi felett pedig az igazgatóság előterjesztésére a közgyűlés határoz.”

A 12. szakasz 9-ik bekezdése ekképp módosul: „Minden üzlet rész egy szavazatra jogosít, de egy tag sem gyakorolhat saját üzlet részei, illetve meghatalmazás alapján együttesen és összesen 50 szavazatnál többet.”

A 14. szakasz bekezdése a következőképpen módosul:

„Az igazgatóság legalább 7 s legfeljebb 17 tagból áll, kik közül egy elnöki és kettő alelnöki tisztet visel. Ezek mindnyájan, beleértve azon öt igazgatósági tagot, akik az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja” képviseltetésére választandók” stb. stb.

A 14. szakasz utolsó előtti bekezdése a következőképpen módosul:

„Az igazgatóság saját kebeléből egy vezérigazgatót és a szükséghez képest igazgatósági tagokat állít az ügyvitel élére, kiknek működését egy ugyancsak a saját kebeléből kiküldött végrehajtó-bizottság útján a saját felelőssége fentartásával közvetlenül felügyeli.”

A 18. szakasz úgy módosítandó, hogy:

„Az „Orsz. Magyar Gazd. Egyes.”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének Központja” képviselére három évi megbízatással nem két, hanem öt tagot küldhet ki.”

9. Jelen egyezmény életbelép, ha azt az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja” igazgató-választmánya és a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté”-nek rendes közgyűlése az 1905/6-ik évi üzletévre ki-

terjedő hatályljal jóváhagyta s a jelzett alapszabálmódosításokhoz utóbbi hozzájárult. Budapest, 1906 január hó 30.

A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté” megbízásából:

Barcza Károly s. k., Harsány Oszkár s. k.,
Perczel Ferencz s. k.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége Központja” megbízásából:

Rubinek Gyula s. k., Darányi Gyula dr. s. k.,
egyesületi ügyész.

A tőzsdereform kérdéséhez.

Napjainkban mikor a tőzsdereform kérdésével mind többen és többen kezdenek foglalkozni, szinte meglepő jelenség, hogy éppen maguk a legközvetlenebbül érdekelt tőzsdetörvények mély hallgatásba merülnek és a maguk részéről semmiféle javaslatot nem tesznek a jelenlegi tőzsdereform megváltoztatására. Ugy látszik, maguk ezek a tőzsdetörvények rendkívül meg vannak elégedve a jelenlegi helyzettel, a szabályozás jelenlegi módjával, mely teljesen kiszolgáltatja a tőzsdét egy kis érdekes csoportnak s azokat, kiknek életbevágó, fontos érdekei felől a tőzsde dönt, teljesen kizárja azon jogból, azon jog gyakorlásának még a lehetőségéből is, hogy saját ügyeik irányításába némiképp befolyhassanak. Neumann Ármint urat az előző kormányok valamelyike már több évvel ezelőtt megbizta volt az új tőzsdetörvény készítésével. Neumann Ármint ur el is készítette ezt a tőzsdetörvényt, tartott is a tőzsdereform szabályozásáról előadásokat, melyekben a szabályozás főbb elvi szempontjait fejtegette. Halottunk előadásokat a másik részről is, amelyek nem annyira az általános elvi kérdések körül mozogtak, hanem feltárva a jelenlegi tőzsdereform hibáit és hiányait, elsősorban is ezeknek orvoslását követelték. De, mint említettem, épp a tőzsdetörvények, akik maguk tényleg hivatászerűen foglalkoznak a tőzsdetörvényekkel, reformjavaslatokkal eddig nem léptek fel.

Eppen ezért örömmel üdvözljük egy Zuckermann Ede nevű tőzsdetag javaslatát, melyet a budapesti áru- és értéktőzsde alapszabályainak 39. §-a értelmében nem terjeszthetett a tőzsde közgyűlése elé s amelyet, ennél fogva, körlevel alakjában juttatott el a javaslattevő az összes tőzsdetagokhoz.

Zuckermann körlevele a következő: A budapesti áru- és értéktőzsde alapszabályainak 39. §-a megfosztott engem ama jogtól, hogy az alább vázolt indítvánnyal a közgyűlés elé járulhassak.

Indítványomat tehát ez uton leszek bátor a tisztelt tőzsde-tag urakkal ismertetni s ha annak intenciójával egyetértenek, akkor az alapszabályok 41. §-a értelmében a tőzsde-tagoknak egy-

tizedrésze egy újabb rendkívüli közgyűlést hívhat össze indítványom tárgyalására.

Indítványom a következő: Az áru- és értéktőzsde, mint választott bíróság a haladó körigényeire való tekintettel elavult intézménynek mondható s így gyökeres reformálásra szorul.

En tehát a következő reformot ajánlom: A tőzsdetörvény alakítsa az esküdtseki bíróság mintájára. Az elnöki tisztet egy kinevezett bíró képviselje és minden tanácsban hat (6) tőzsdetanácsos működjenek mint esküdt.

Rendesen négy tanács működjenek és pedig minden nap reggel fél 10 órától a kitűzött tárgyalások befejezéséig. Minden kitűzött tárgyalást aznap le kell tárgyalni, ha csak valami törvényes ok nincsen a tárgyalás elhalasztására.

Az egyik tanács, elsősorban az expertise-peret tárgyalja le; minthogy pedig az expertise-peret nem veszik igénybe mindencsak az egész délelőttöt, ugyanezen tanácsnak legyen a feladata, hogy a beérkező kereseteket felülvizsgálja és megállapítsa, hogy azok elbírálására a tőzsdetörvények illetékes-e vagy sem, még akkor is, ha mind a két fél kikötötte magának a tőzsdetörvények döntését.

Ha azután a tőzsdetörvények illetékessége le szállítatik, erről felperes vagy annak megbízottja 24 órán belül értesíttessék.

A miniszteri biztosi állás, mint teljesen felesleges töröltessék.

Az alapszabályok 24-ik szakasza oda módosítandó, hogy tőzsdetanácsossá csak oly szep- lőtlen jellemű magyar állampolgár válhat, ki legalább három év óta tagja a tőzsdének, a magyar nyelvet szóban és írásban teljesen bírja és állandóan Budapesten lakik.

A tanácsosok száma emeltesse hatvanra (60). A 60 tanácsos között arányosan legyen képviselve a kereskedő, iparos, mezőgazda, a pénzügyvilág és az ügynöki kar.

Egy cégnek csak egy tagja lehessen tőzsdetanácsos, nem mint ma, midőn a tanácsosok egy harmadrésze bankigazgató és csak egy kis része képezi a munkaerőt.

Nekünk nem cím- és rangkorságban szenvedő tanácsosokra van szükségünk, hanem ön- felálló, munkabíró és munkaképes erőkre, kik a monstrum jegek honába új, friss életet visznek bele.

A tőzsdetanácsnak nemzeti missziót kell végezni, az üzletet a lehetőségig fejleszteni és lehetőséget és módot nyújtani a magyar ipar- és kereskedelem lehető érvényesülésére.

Az alapszabályok 33-ik szakasza a következőképpen toldassék meg: Minthogy a tőzsdetanács köteles megóvni egy kereskedőt, mint az ügynök érdekeit, intézkedjen oly irányban is, hogy ne fordulhasson elő az a sajnálatos eset, hogy egyes kereskedő cégek az ügynök megkerülésével saját maguk közvetítik az üzletet és szedik be az érte járó ügynöki díjat; továbbá hogy egyes kereskedő cégek ne szerepelhessenek mint Strohmannok az ügynökök háta mögött a többi ügynökök és kereskedők rovására.

Az ilyen visszaélések az alapszabályok 14. szakasza értelmében üldöztesse, mert különben oda jutunk, hogy ma holnap a segítő-egylet helyett szegényháza lesz szükségünk.

Az értékpapiroknak tőzsdetörvények módosítására az árjegyzési szabályzat első szakasza oda módosítsassék, hogy a kibocsátandó értékpapi-

rok a kibocsátók törvényes csenek, a hivatalosan

Az alapszabályok módosításait, ha elött a tőzsdetörvény minden kismertetni

Minden közgyűlésén szótálási jog a tőzsdetörvény

Végül az módosítás tállyba leszen évenként 20 toznak az ügyások, r

A második ide tartozó cégek és fizet évenk ügynökök alkalmazott előre fizet

Arra kér tag urakat, óvása érde is, arra né rendkívüli ható legyen

A javaslat tartalmaz. S rius körök elhangzott r ökből most ság elé.

Ilyen figy pl. a követ az esküdtseket egy kineve ban hat tőz A miniszter töröltessék.

Az alapszabályok módosítását magyar áll három év ó nyelvet szótál doán. Budapest emeltesse 60 legyen képvis a pénzügyvilág

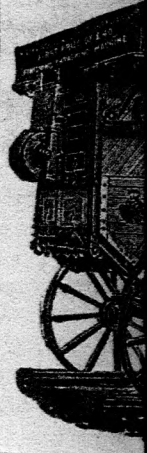
Zuckermann reformjára hangban áll ket az ország hangoztat. A méltányolja dését megb

Jobb és megbizhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ODÖN

csász. és kir. udvari magkereskedésében Budapeston, VII., Rottenbiller-u. 33. — IV., Kossuth Lajos-u. 4. kaphatni.

rok a kibocsátás előtt, azaz mindaddig, míg azok törvényes rendeltetésüknek átadva nincsenek, a tőzsdén semmi körülmények között hivatalosan ne jegyeztesse.

Az alapszabályok 39-ik szakasza III. pontja oda módosítottassék, hogy a tőzsde-tagok indítványait, ha legalább 14 nappal a közgyűlés előtt a tőzsdetanácsnál írásban benyújtattak, minden körülmények között a közgyűléssel ismertetni kell.

Minden tőzsde-tag szavazati joggal bír a közgyűlésen és felszólalási joggal is, ha felszólalási jogát három nappal a közgyűlés előtt a tőzsdetanácsnál bejelentette.

Végül az alapszabályok 10. szakasza akként módosítottassék, hogy a tagsági díjak három osztályba lesznek sorozandók. Az első osztály fizet évenként 200 koronát. Az első osztályba tartoznak az összes pénzintézetek, nagyiparosok, gyárosok, részvénytársaságok és társas-czégek.

A második osztály fizet évenként 80 koronát. Ide tartoznak az összes kereskedelmi egyéni czégek és bizományosok. A harmadik osztály fizet évenként 40 koronát. Ide tartoznak az ügyadók és az összes fentnevezett czégek alkalmazottai. A tagsági díj negyedévenként előre fizetendő.

Arra kérem tehát a mélyen tisztelt tőzsde-tag urakat, hogy a tőzsde tekintélyének megóvása érdekében, de a közérdek szempontjából is, arra nézve, hogy indítványom egy újabb rendkívüli közgyűlés összehívása által tárgyalható legyen, módot nyújtani méltóztassék.

A javaslat számos figyelemreméltó újítást tartalmaz. Számos oly indítványt, amely agrárius körökben évek óta számos alkalommal elhangzott már, amelyet azonban tőzsdei körökből most először hoz valaki a nyilvánosság elé.

Ilyen figyelemreméltó része a javaslatnak pl. a következő: A tőzsdébiróság alakítottassék az esküdtészeki bíróság mintájára. Az elnöki tisztelet egy kinevezett bíró képviselje és minden tanácsban hat tőzsdetanácsos működjék, mint esküdt. A miniszteri biztos állás, mint teljesen felesleges, töröltesse.

Az alapszabályok 24. szakasza oda módosítandó, hogy tőzsdetanácsossá csak oly szepülően jellemű magyar állampolgár választandó, ki legalább három év óta tagja a tőzsdének, a magyar nyelvet szóban és írásban teljesen bírja és állandóan Budapesten lakik. A tanácsosok száma emeltesse 60-ra. A 60 tanácsos között arányosan legyen képviselve a kereskedő, iparos, mezőgazda, a pénzügy és az ügyadói kar.

Zuckermann tőzsdetanácsos a tőzsdébiróság reformjára vonatkozó javaslatait teljesen összhangban állanak azon kívánalmakkal, amelyeket az ország gazdaközönsége már évek óta hangoztat. Az a gazdaközönség, mely teljesen méltányolja a tőzsde fontosságát, annak működését megbénítani soha sem akarta, csupán

azon tisztességesnek éppen nem minősíthető üzelmeket kívánta a tőzsdei tevékenység köréből kiküszöbölni, amelyek a tőzsde jó hírnevének nem használnak, a nagyközönség érdekeit pedig határozottan sértik.

Figyelemreméltó és megvalósítást érdemel a javaslat következő része is: Az értékpapiroknak tőzsdei lajstromozása és az árjegyzési szabályzat első szakasza oda módosítottassék, hogy a kibocsátandó értékpapírok a kibocsátás előtt, azaz mindaddig, amíg azok törvényes rendeltetésüknek átadva nincsenek, a tőzsdén semmi körülmények között hivatalosan ne jegyeztesse.

Ennek a rendelkezésnek az volna a hatása, hogy a kibocsátásoknál érdekelt konzorciumok, amelyek legnagyobb nyereségüket a kibocsátás, illetve a papiroknak a tőzsdei piacra való kerülése előtt fejlődő spekulációból meritik, ettől a teljesen indokolatlan, közgazdasági szempontból jogosulatlan játéknyszerűségtől elesnének. Az egész tőzsdei üzletmenetet sok visszaéléstől megtisztítaná, ha a tőzsdereform egy ily rendelkezést életbeléptetne.

És mindezek után csak örömlőnek és megelégedésünknek adhatunk kifejezést, hogy akadt a tőzsdetagok körében is valaki, aki a tőzsde tekintélyének fentartásáért a tőzsdei üzletek tisztességét valóban biztosító reform érdekében tesz javaslatot. A. R.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A gyapjas réti pille és irtása.

Habár általánosságban nem is, itt-ott s hogy úgy mondjam, mindinkább alkalmatlanná lesz réteinken és legelőinkben egy kisebb termetű fekete pille, illetve annak hernyója. E pille a gyapjas réti pille (*Penthophora moris L.*), mely a szövőpillék (Bombycidae) családjába tartozik. Himje és nőténye egymástól nagyon is elütő kinézésű. A hím pillének testhossza 10—12 mm., szárnyterjedelme 25—28 mm. A test maga fekete bársonyos szőrökkel fedett, csak éppen potrohgyűrű sárgásak némileg alsó oldalukon, a szárnyak fekete pikkelyekkel borítottak, melyek azonban meglehetősen gyér számban vannak jelen, úgy, hogy a szárnyak tulajdonképpen inkább csak füstösek, mintsem feketék. Ilyenek legnagyobb részükön, mert széleik, a szárnyrojtok, valamint az erek tiszta feketék. A hímek csáppjai nagyok, kétsoroson fésűsek, szintén feketék.

A nőtény valamivel kisebb, de poczakosabb és különösen abban tér el párjától, hogy szárnyait repülésre használni képtelen, mert csak kicsinyek, keskenyek, satnyultak. A potroh pizkos sárgásszürke szőrökkel van benőve, melyek különösen a potroh végén egész pamacsot alkotnak. Szárnyai szürkésbarna színűek — és

miként említettem — annyira fejletlenek, hogy repülésre teljesen alkalmatlanok, kiterjesztve is alig 10—12 mm. terjedelműek. Különböznek csáppjai is a hímekétől, mert míg azok nagyok és kétsoroson szép fésűsek, addig a nőtényeké rövidek és amellet egyszerű fonalakak.

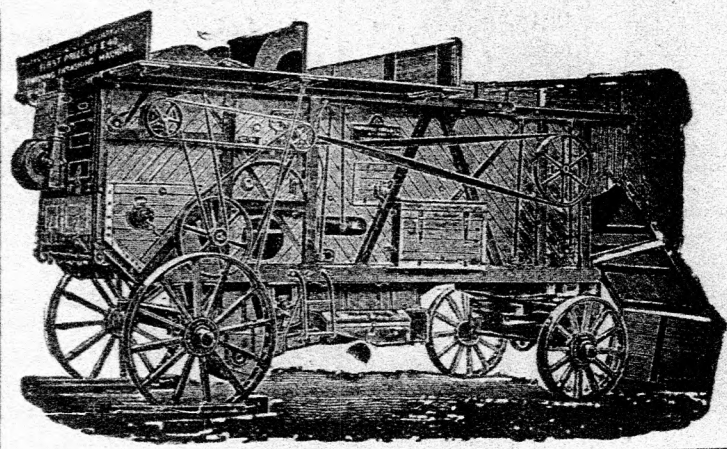
Tavaszi végén, nyár elején, április utolsó hetében, májusban, sőt júniusban lehet pilléket legnagyobb mennyiségben látni, akkor rajznak, illetve mondjuk párosodnak, mert röpködni csak a hím röpködik, s az is alacsonyan, ott keresi fel a füveken ülő, megtermékenyítést váró nőtényeket. A megtörtént párosodás után a nőtény csakhamar hozzálát tojásai lerakásához. Tojásait a füvekhez erősíti, majd a potroha végén levő pamacsból szőröket hullat rájuk, gondos anyaként védendő azokat a különféle rossz behatásoktól.

A tojásokból az időjárási viszonyokhoz mértén 2—3 hét alatt kelnek ki a hernyók, melyek lassan növekednek és különösebb nagyobb kártétel nélkül öszig a réti füvekkel táplálkoznak. Hidegebbre válván az idő, lehúzódnak a réti növényzet gyökerei közé s ott töltik a telet. Kora tavasszal azután ismét felelevenednek, ekkor teszik a legnagyobb károkat. Ilyenkor már 25—28 mm. hosszúak s igen falánkok. Színük bársonyos fekete, de ha a szőrös hernyó testét széthuzzuk, izeiknek szélei, valamint hossz- és oldalsávjai sárgák. A testük egyes gyűrűin narancssárga színű szemölcsök vannak sorokban, mely szemölcsökből sugár-szerű elhelyeződéssel szürkészerű serteszőrök indulnak ki.

Április elején, végén teljesen megnöttek már, mire bábózódáshoz látnak. Szövőlepkék lévén, a hernyók előbb laza szövődéket fonnak maguk körül a fűszálakon, közel a föld színéhez s ezen gubókban lesznek bábokká. A bábok maguk meglehetősen tarka színűek. Alapszínük szennyes-sárga, felszínük hosszában fekete sávok vannak. Egész testük finom, rövid, hamvas szőrökkel benőtt. A bábokból azután csakhamar kikelnek megint a már ismertetett pillék.

Ami már most irtásukat illeti, az a túskeboronának végigjártásával történhetik. E boronának meglehetősen sűrűen fonottaknak, de különösen jó nehezeknek kell lenniök. Elérhetjük ezt könnyen, ha megterheljük pl. egy szekéreloddallal, avagy gerendákkal, kövekkel, esetleg földdel telt zsákokkal. Végigjártván az ily megterhelt túskeboronával fertőzött réteinken igen sokat pusztíthatunk el belőlük. Legalkalmasabb idő a pusztításra az, mikor a hernyók már meglehetősen nagyok, tetemes károkat azonban még nem tettek, a rét és legelő füve pedig még kicsi, tehát tavasszal, mielőtt még oly falánkokká lehettek volna, a téli szendergésükből való feléledés után. Ha elkéstünk volna, így pl. annyira, hogy már bábosodnak, az az évi kártétel megakadályozásától már lekéstünk, mégis végezhetjük az irtást olyankor is, mert akkor a bábokat nyomjuk széjjel, azokból pillék ki nem kelhetnek, nem szaporodhatnak és ekként a jövő évi kártételnek vesszük elejét.

Benczúr Elek.

GRAEPEL HUGÓ, gépgyáros

Marshall Sons & Co. Limited vezérigényelő, BUDAPEST, V ker., Váci-ut 40—46. sz.

Ajánlja: eredeti Marshall-féle gőzturbináit, saját gyártmányú legújabb cséplőgépeit, szabadalmazott kombinált gabona- és léhercséplőgépeit és szabadalmazott törekrostait vaslemezből. Eddig körülbelül 4000 darabot szállítottam.

Legjobb sikerrel kipróbálva.

Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldeni és visszafogadni, ha nem jobb mint bármely más fajta törekrosta!

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta-leírást, mintát és elismerő levélírást kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

TÖREKROSTA
GRAEPEL HUGO SZABADALMA

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Friz-raczká keresztezés.

A Köztelek hasábjain több ízben jelentek meg cikkek, melyek a friz-juh kiváló sajátságait tárgyalva erre a juhtartó gazdák figyelmét felhívták. Ilyen tárgyú ismertetés behatása alatt határozottam volt el az 1903. év őszén, hogy a keresztezéssel kísérletet teszek.

Szepes-Haraszton levő gazdaságom juhnyája részére 4 darab kost vásárolva a kassai m. kir. gazdasági tanintézet friz-tenyészetéből, melyekkel nyájam mai alapját megvetve, az eddigi

35. ábra. Szepes-Haraszti. Legelő-félvérek (friz-raczká +).

két év alatt elért eredményről a következőkben számolok be.

Hegyes vidéken fekvő gazdaságaink egy igen hasznos, de emellett igen mostoha sorban levő állata a raczká tejelő juh. Tejelő juhászat nélkül gazdaságaink alig volnának képesek létezésüket fenntartani: igen sok, magas fekvésű szántó föld trágyázása akár az utak meredek volta, akár a nagy távolság miatt csakis juhnyájjal lehetséges, mely míg a nagyobbára erdei legelőket kihasználva, így a termőerő fenntartása által tesz kiváló szolgálatot, tejével, illetve az ebből készült sajttal, báránnyal s kisebb értékű gyapjával oly jövedelmet hoz, mely miatt nem elhanyagolást, hanem dédelgetést érdemelne.

A felvidéken a juhnyáj csaknem mindenütt szerződés-es bacso kezére van bízva. A bacso pénzértékben körülbelül 400 koronát tevő illetményekért május 1-től október 16-ig terjedő fejesi idő alatt minden neki átadott juh után 9-10 kg. sajtot köteles beadni s ezen idő alatt a nyájjal a kijelölt területet trágyáztatja. Mozgó kerítés, mely könnyen szétszedhető s ismét összerakható, az ugynevezett kosár, naponta át lesz téve s halad a szántón előre. Mivel 50-60 négyszögölnyi területet foglal be minden 120-150 darabból álló nyájnál, 300 juh havonként átlag két-két holdnyi területet trágyáz meg.

A juhászok s a komondor helye itt van a juhoknál s csak nagy eső ellen védi őket egy könnyű, hordozható félfedel. A bacso részére fakunyhó van felállítva. Gerendaváz köröskörül deszkafalakkal, közepén félig kettéválasztva, a nyájra néző oldalán ajtóval a szellős szállás; padlása, kéménye nincs, tetőzete zsindeley, vagy silányabb deszka, mely nagyobb részletekben leszedhető. Ez a hegyvidék juhászatának sajtgárára s egyuttal raktára, mely kint áll a táblán májustól október közepéig és a hideg idők beálltával részei a pajtába kerülnek a kosár-

darabokkal együtt, hogy az jövő tavasszal ismét összeállítható legyen.

Amilyen az épület, épp oly egyszerű annak felszerelése is. 3-4 fából készült, 25-30 literes fejsajtár, 2-3 nagyobb dézse, egy vörösréz üst, néhány sajtkendő, egy vizeshordó, s egy-két deszkából összeült polcz, melyen a gomolyákon kívül az oltós cserépkorsó áll, míg fölötté a gerendába vert szögeken a juhászok fapoharai függnek, mindenikben egy-egy fakánállal.

100-100 juhot fej meg naponta háromszor 1-1 juhász. A tejet a bacso kunyhójában kendőn átszűri a sajtarokból egy nagyobb faedénybe, két-három kanálnyi gyomoroltóval elkeveri s

megszilárdult gomolya azután a szárító-deszkára kerül s midőn külseje megkeményedett és el-sárgult, tehát 8-10 nap múlva, akkor érett arra, hogy turóvá gyurassék.

A leöntött savó az üstben lassu tűz fölé kerül s midőn folytonos keverés közben felforr, a még benne levő sajtanyag sűrű, fehér darabokban zöldes-sárgás lében uszik. Ez az ugynevezett *esendicze* adja a bacso és a juhászok csaknem kizárólagos táplálékát az egész nyáron át.

Az érett gomolya színe sárga, felülete zsiros, tapintata szivacsos. Metszlapja fehér, kisebb-

36. ábra. 1 éves félvér anyja 3 napos báránnyal.

betakarva állni hagyja mindaddig, míg ujjára már a megolvadt tej nem tapad. Ezalatt ki-dörzsöli, kiöblíti a rézüstöt s kezét megmosva,

37. ábra. 1 éves félvér anyja 8 napos báránnyal.

nekiáll az alvadt tejnek, két tenyerét reá-reá-nyomva mindaddig, míg az összes sajtanyagot az edény fenekére gyűjti. A savót a rézüstbe leöntve a sajtgomolyát vászonra borítja, melyet négy sarkánál összefogva szöggre akaszt és hagyja lecsurogni 24 órán keresztül. Az így

nagyobb lukacsokat mutat. Ize édes, szaga a jellemző sajtíz. A gomolyákat külön ennek turóvá feldolgozásával foglalkozó kereskedők szokták megvenni kg-ként 72-től 90 fillérig váltakozó árban, kik a mintegy 1-2 mm.-nyi vastag kéreg lehámozása után a gomolyákat feldarabolják s fahengerek között elaprózza, megszóva puhafa bődönökben liptói vagy kárpáti juhturó név alatt hozzák forgalomba. Mint minden nagyobb fogyasztásnak alávetett termény, ugy ez is gyakran hamisításnak van alávetve: a jóval olcsóbb tehénturóval (Galicia 24-30 K. áron igen nagy mennyiségeket küld be), avagy főtt burgonyával.

Liptómegegye egyes vidékein az ostyepka-készítés is divik. A bacso önmaga faragta s gyakran igen csinosan csírázott hársfa-mintába szorítja a lágy sajtanyagot, mely a minta hoszszukás alakját 20-24 órai állás után felveszi. A sajt a mintából 10-12 órára sóvizbe kerül, s midőn a só átjárja, a juhászkunyhó (koliba) tetőgerendáin átvett deszkán a tüzhely füstjének lesz kitéve. Héja így megsárgul, megkeményedik és a körülbelül félkilós, a grójira emlékeztető izü sajtk így kerülnek a forgalomba.

A Magas-Tátra vidékén nevelt raczká alacsony testű, ritkán 30 kg.-on felüli élősúlyu állat, arányos alkattal. A zordabb időjárásnak megfelelően hosszú, de durva gyapju védi, edzett a viszontagságokkal szemben és kisigényű. Az anyák legnagyobb része (75-80%-a) szintén szarvat visel, mely ugyan valamivel kisebb a kosokénál, de előre és lefelé csavarodásával azokhoz hasonló alakot mutat. Ellése rendszeren február hóra esik, csaknem mindig egyes s ritkán (1-2%-ban) ikerellés. Jól türi a bajszolva legeltetést. Különösen hajlamosságot mutat mételykórra s tüdőbajokra s ez magyarázza meg a némely évben 8-10%-ra is felmenő halandóságát, mely éppen február és márczius hónapokban jut leggyakrabban kifejezésre. Tej:

hozama, m állapítanom és felszeres kiválasztott mitás kere

A feljebb keresztezés tanintézet kiváló figye man s fejl miatt a tov korukban k

Az 1904. párhuzamos viszonyokra szaporultta a továbbiá egy a ker egyenlő, 6%

Az 1904. intézet teny álló friz-tő a friz, a egyéni sajt alatt megfi jegyezéseit

Az 1905. sulása:

A friz-nyáj Raczká-nyáj A kereszteze nyájban

Hármas ik tezett nyáj a 1904. októ halandósági káknál 4%, volt. (A frizé azon körülm ből álló nyá nagyobbára

Az 1904. tezésü bárú már igen sz Az ivadékok hosszas fejé mérvben, mi minőség jav állatok has- szerű szörze junál kevés

A kereszte fényképfelvé 1905 február

A sulyme 1905. év fo az utóbbi év mivel az els nek mutatko

1904 febr ellett le ké másika raczk Ezen két á tárgyat s a reggeli leg rés a követk

MAY

hozama, mint azt az 1905. év folyamán megállapítottam sikerült, testsúlyának körülbelül két és felszerese, az 5-6 heti szoptatási idő alatt kiválasztott tejmenyiséget nem véve be a számítás keretébe.

A feljebb már említett friz-kosok után nevelt keresztezési ivadékokat a kassai gazdasági tanintézet igazgatóságának felhívása folytán kiváló figyelemmel kísértem az 1904. év folyamán s fejlődésük feltűnően előhaladt volt miatt a tovább kísérletezés végett 7 hónapos korukban kos alá bocsátottam a kis nyáját.

Az 1904. évben a megfigyelés félvér és raczka párhuzamos szulysaporulatára, a hajlandósági viszonyokra s igényekre szorítkozott. A szulysaporulattal, mely a fejlődésnek legjobb tükré, a továbbiakban foglalkozom. A halandóság úgy a keresztezett, mint a raczka-nyájban egyenlő, 6% volt.

Az 1904. év őszén a kassai gazdasági tanintézet tenyészetéből 17 anyából és 3 kosból álló friz-törzset szerezve be, módomban volt a friz, a raczka s a frizraczka keresztezés egyéni sajátosságait ugyanegy viszonyok befolyása alatt megfigyelhetni s ezen megfigyelések feljegyzéseit csoportosítottam az alábbiakban.

Az 1905. év tavaszán az ellések csoportosulása:

	Egyes ellés	Ikerelés	Meddőség
A friz-nyájban	0%	100%	0%
Raczka-nyájban	92%	2%	6%
A keresztezett nyájban	78%	0%	22%

Hármas ikerelés nem fordult elő. A keresztezett nyáj az egyéves friz-raczkákból állott.

1904. október 16-tól 1906. január 16-ig a halandósági százalék a frizeknél 20%, a raczkánál 4%, a friz-raczka keresztezésnél 0% volt. (A frizek nagy arányszámát befolyásolta azon körülmény, hogy az összesen 20 darab-ból álló nyáj fele, 10 darab, mustraanya volt, nagyobbára 7-10 éves állatok.)

Az 1904. tavaszán elletett friz-raczka keresztezésű báránnyal féléves korukban s azután is már igen szépen mutatták a kosok befolyását. Az ivadékok örökölték a suta, finomabb alakú, hosszas fejet, a testnagyságot (csaknem oly mérvben, mint az eredeti állatok) s a gyapjuminőség javulását. Feltűnik még a keresztezett állatok has-és tőgytájának finom, rövid, pehelyszerű szőrzete a raczka durva s az oldalgyapjánál kevésbé rövid szőrzetével szemben.

A keresztezett ivadékok alakja a mellékelt fényképfelvételeken látható. A felvételek ideje 1905 február 24-én volt. (Lásd a képeket.)

A szulymegfigyelésre úgy az 1904., mint az 1905. év folyamán kiváló tekintettel voltam s az utóbbi évben annál nagyobb érdeklődéssel, mivel az első év megfigyelései igen kedvezőnek mutatkoztak.

1904 február 10-én csaknem egy időben ellett le két raczka anya, melyek egyike friz, másika raczka kos által volt megtermékenyítve. Ezen két állat báránya képezte a megfigyelés tárgyát s a kéthavonként, minden alkalommal a reggeli legelőre kihajtás előtt végzett lemérés a következő táblán van feltüntetve:

Szulymegállapítás napja	Raczka	Friz-raczka +
	k i l o g r a m m	
1904 április 10.	9.60	15.40
" június 10.	14.50	24.65
" augusztus 10.	14.90	29.50
1905 február 10. *)	23.00	33.00
" június 10.	27.00	37.00
" szeptember 10.	27.20	38.00
" december 10.	28.00	41.00
Különblet a raczkához viszonyítva	-	+ 13.00

Az 1905. évben az ellések kissé kihuzódottak, hogy a különben is nehéz takarmányviszonyok között a juhászati szénaszükségletet ad minimum redukálhassam, az 1904. év őszén a kosok csak október hó végén bocsátatták a nyáj közé. Megfigyeltetett három állat, melyek ellése a leginkább megközelítette egymást. Ezek szulysúlyait a következőkben közlöm:

Szulymegállapítás napja	Elletési nap		
	III/11.	III/8.	III/11.
	k i l o g r a m m		
1905 június 10.	15.00	13.00	16.50
" szeptember 10.	25.00	15.40	24.00
" december 10.	39.00	22.50	33.00
Különblet frizhez viszonyítva	-	- 16.50	- 6.00
Különblet raczkához viszonyítva	+ 16.50	-	+ 10.50

A megfigyelés alatt álló állatok úgy az 1904., mint az 1905. évben teljesen egyenlő takarmányozási, illetve legeltetési viszonyok között voltak s így az egyik, vagy másik irányban való kedvezés teljesen kizártnak is tekinthető. (Az 1905. évben július közepétől száraz, elszárgult, 1905-ben pedig augusztustól kizárólag tarló-legelő.)

A gyapjuminőség megállapítására mindhárom nyájból vett minták alapján az Orsz. Gyapjuminősítő Intézet vizsgálatait kértem ki s ezek eredménye:

Az Orsz. m. kir. gyapjuminősítő intézet igazgatóságának 744/1905. számú levele szerint:

A csatolt kimutatások tanúsága szerint a friz jerke gypja eléggé egyenletes tertia minőségű. A kimutatás szerint a szálatmérés átlaga ugyanis 30.72 ezredmm. A kontrolvizsgálat eredménye 30.04 ezredmm., mintán ebben a sorozatban a legdurvább szál átlag csak 36.75 ezredmm. volt. Kedvező képet nyújt a mintának nyújthatósága, valamint szilárdsága is, habár ezen sorozatban egy beteg szál csekélyebb nyújthatósága és szakító terhelése az átlagot kedvezőtlenül befolyásolta, mert kihagyva az 5. sorszámú adatokat, az átlagos szakító terhelés 12,729 gr.-ot tesz.

A raczka anya bundájából külön vizsgálat tárgyául szolgált a felszőrök és a pehelyszálak, valamint a kettőközi súlyarány. Ezenekben is az ellenőrző vizsgálat majdnem egyező szálatmérés-átlagokat eredményezett. A kimutatásban foglalt 26.63 ezredmm. pehelyszálatméréssel szemben 26.31 ezredmm. s 59.60 ezredmm. felszőrszálatméréssel szemben 59.88 ezredmm. találtatott. A szálak részletes vizsgálatából kitetszik, hogy az illető állat gyapjunoívése igen erőteljes és egészséges, ami úgy a nyújthatóság, mint a szakító terhelésben visszatükröződik. De itt meg kell jegyezni, hogy a friz jerke valamivel kisebb eredményei abban lelke ma-

*) 1905 január 10-től a szulysúlyok három hónapokig állapítottak meg.

gyarázatokat, hogy fiatalabb állatok gyapja nem bírja azon kifejezett jelleget, amely java-korabeli állatoknál észlelhető.

A keresztezés hatásának igen érdekes képét nyújtja a friz-raczka keresztezésű jerke gyapjának vizsgálata. Látnivaló, hogy a raczka átörököltette még a pehelyszálait, azonban a hosszszőrök már finomodtak. Ezeknek az átlaga 57.4 ezredmm. a raczkák 59.6 ezredmm.-ével szemben, de ennél még inkább szembetűnő a felszőr és pehely közti különbség. Míg a raczka anyánál 25% pehelyre 75% felszőr esik, addig a keresztezésnél 42.5% pehelyre 57.5% felszőr.

Erre a körülményre felfogásom szerint annál nagyobb súly helyezendő, mert igen gyakori a panasz, hogy a mi felföldi raczkáink felszőre túlságosan eldurvult, a pehelyszálak pedig oly csekély, hogy kellő nemezedés a gyártási folyamatnál csak czigája gyapju hozzákeverésével érhető el.

Minden eljárás, melylyel a felszőr finomítható, a pehelyszálak aránya javítható, úgy az áru jobb értékesítése, mint a textilipar szempontjából is figyelmet érdemel, miért csak sajnálni lehet, hogy a friz-juhák ezen cél elérésére való felhasználása eddig oly kevésbé propagáltatott. Rodiczky dr. Bernolák Károly.

SZŐLŐSZET, KERTÉSZET.

Rovatvezető: Angyal Dezső.

A szőlőmetszésről.

Nem szükséges hosszasan kimutatnom a szőlők metszésének hasznosságát. Ha a szőlőt magára hagyjuk, hajtásai hosszúra nyulnak elterülve a földön, vagy felkúsznak a fákra, vagy olyan tárgyra, amilyent találnak, kis fürtöket hoz, melyek rosszul érnek be; másrészt így élve, mint minden vadnövény szeszélyes a terméshozamban.

Metszés által, melyet mi akkor végzünk, mikor a tenyészet nyugalomban van, szabályozzuk a termést, jobban kifejlődnek a fürtök és szemek; biztosítjuk a megerést; a tőkének oly terjedelmet és alakot adunk, mely a hozam és növekedéssel megegyez azon éghajlattal, mely alatt él.

Metszési rendszer ugyaszólvá annyi van, mint ahány szőlővidék; minden tájnak van egy különleges, jellegzetes metszési módje, mely kivételben a főszabálytól nem nagyon tér el. Az alapja minden metszési rendszernek három főjellegű: 1. a rövid, 2. hosszú és 3. a vegyes metszés.

Rövid metszés az, midőn az egyéves vesszőt 1-3 világos szemre metszük, nem számítva ide a legelső u. n. agyszemet. Így metszve a vesszőt, csap, szarv, oldalokat nyerünk, meghagyva minden egyes tőkén ezekből többet, kevesebbet, a fajta és ennek erőteljesége szerint.

Hosszu metszés az, midőn a hajtást több mint négy szemre metszük. Vannak vidékek, hol 50, sőt 60 centiméter hosszúra hagyják a hajtást, melyen némelykor meghagyják a szemeket egész hosszban, máskor kikötés után a földfelé eső szemeket elávoitják. Ezen hosszú vagy szálvesszőt kikörik vagy visszintesen, vagy visszahajlítják a földfelé ivalakban,

MAYER gépgyár vas- és fémöntőde részvény-társaság

SZOMBATHELY BUDAPEST, Váci-körút 61.

Hazai gyártmány!

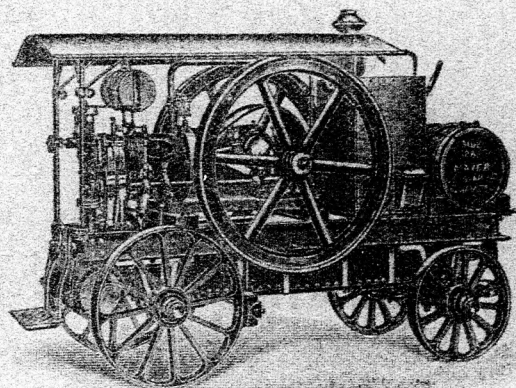
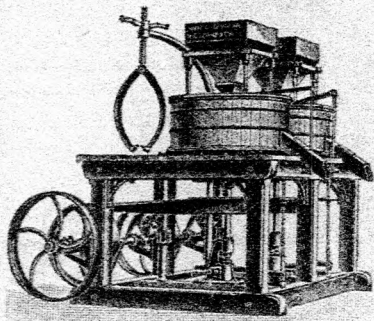
Hont ipar!

Malomépítészet • Motor-osztály
Mindennemű gazdasági gépek gyártása

Kitünő munka!

Kedvező feltételek!

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

ugy, hogy a végét a földbe dugják, vagy lehajlítva a vessző közepét a földbe erősítik és a hajtás vége a föld felett vendégaróhoz köttetik, vagy egész köralakban meghajlítják és ezen különbözőleg kibuzott vesszőket különbözőképp erősítik meg, vagy a tőkéhez, vagy a szőlőkaróhoz, vagy a kibuzott drót, léczhez s ezen kikötési mód szerint nevezik el vidékenként különbözőképpen.

Vegyes metszés az, midőn a hosszú metszést rövid metszéssel egyesítjük. Ezen metszést ideiglenesen használják oly esetekben, ha a rövid metszésű szőlőknél a fejlődés igen buja.

A tőkék alakja, melyet a metszés által nyer a tőke, olyan változó, mint a metszési rendszer, de ezen alakokat is 3 jellegre vezethetjük: 1. alacsony tőke-, 2. közepmagas és 3. magas tőkealak.

Az alacsony tőkealak vagy tőkenevelésnél összehozhatunk mindenféle alakot s ez egészen a föld felett terjeszkedik szét.

A közepmagas alaknál a tőke a föld felett 40—50 centiméter magasságig emelkedik s itt képezzük rajta a csapokat, vagy csapokat és hosszú szálvesszőt, egy vagy több szálvesszőt, a kordonmetszést rövidcsappal, vagy hosszú csappal, a Guyot-metszést stb. Mindezen metszési rendszer a tőkének kisebb vagy nagyobb terjedelmet ad.

A magas tőkealaknál a tőke a föld felett 50 centiméter magasságnál kezdődik s mindenféle alakváltoztatásban itt hozzák a termőhajtások a termést.

Megadva a tőkéknek az alakot, kérdezhetik, melyik metszési rendszert alkalmazzuk azon, a rövidet-e, vagy a hosszút és melyik a legjobb metszés? Ezen kérdésre felelhetem, hogy lehet mind a kettő jó vagy rossz. Általánosan a szőlő termékenysége annál nagyobb, minél magasabban vannak az alsó 2—3 kifejletlen szemek felett a felső kifejlett szemek, de a termőszemeknek ezen elhelyezkedése nem az egyedüli irány a metszés keresztülvitelére, ehhez járul a szőlőtőke erőssége, a talaj termőereje, a trágya mennyisége, a nyirkosság foka, vagy a szárazság hatása a fejlődésre. Ezek számbavétele után használhatjuk a megfelelő metszési módot.

A szőlőtőke szemeket hoz úgy a régiebb, mint az egyéves vesszőn. Azt tudjuk, hogy a régiebb fából jött szemek s az ezekből előtörő hajtások általánosan terméketlenek, mely jöhet a tőke nyakából, vagy a tőke földfeletti részének valamelyik idősebb részéből, azonban egy-egy szőlőfaj ezen általános szabálynak ellentmond, például az olasz rizling, mert ennél gyakran a régiebb helyről előtörő hajtások is termést hoznak, ennél fogva ezen fajok tavaszi fagyok esetén megfizethetetlenek, mert ha például rendes rövid metszés mellett a csapokon levő szemek vagy ezek hajtásai elfagynának, a csap tövében levő alvó szemek, vagy az öregebb helyről előtörő hajtások termést hozhatnak s azt még kedvező ősz esetén be is érlelhetik.

Egyugyanazon metszést egy fajon mindvégig nem használhatunk, mert pld. az olasz rizling vagy akár a kövidinka is rövid metszést kívánnak; de nincs kizárva, hogy rajtuk a hosszú metszést ne használjuk soha és amely

tőke szokás szerint mindig hosszúra metszetik, ne metszhetők rövidre.

Ha a múlt évben az időjárás normális volt s a talajunk jó közepében van, akkor a szőlőfajta természete szerint visszük keresztül a metszést; ha azonban a tőkénk erős fejlődésű volt a bő trágyázás és a bő esőzés hatása alatt, akkor a rendes metszési módtól el kell térni, vagyis a szőlőt hosszabb metszésben kell részesíteni; míg ellenben ha a nagy szárazságtól a tőke fejlődése gzenvedett, akkor a rendesnél rövidebb metszést kell alkalmaznunk.

A fentiek számbavétele mellett, mielőtt a metszéshez fognánk, szemügyre kell venni minden tőkét, hogy a fejlődése milyen: erős-e vagy gyenge s hogy a végrehajtandó metszést kibírja-e visszaesés nélkül; továbbá számba kell venni, hogy a múlt évi termés milyen volt, ha kielégített, ugyanazon metszést használjuk. Ha azonban a múlt évi fejlődés észrevehetően gyengült, a metszést módosítani kell, vissza kell menni a rövid metszésre, ha hosszú metszést alkalmaztunk, vagy ha rövid metszésnél áll ez be, akkor a kétszemes csap helyett egyszemes csapot kell hagyni. Ha a fejlődés olyan érzékeny volt, hogy a bogycok kirepedését okozta, akkor a tőkét jobban meghuzhatjuk a hosszabb metszés által, vagy a vegyes metszést alkalmazzuk a tőkén, érte a rövid metszéssel párosult hosszú metszést.

Igy vite keresztül a metszést szőlőinkben, egy olyan fejlődést örökíthetünk meg, mely növekedését a terméshozamban fogja hasznosítani.

Az alakmegválasztás nem közönyös, minden esetben a szőlőmives nem ura akaratjának, sok ok van, mely közbejártszik határozatának; így tekintetbe kell venni a fajta növekedő képességét, a talaj fizikai és kémiai összetételét és főképpen a nedvességi fokot. Ezek számba vétele nélkül az alakra nem lehet szabályt felállítani, mert egy szőlőfaj egy talajban nagy alakot kíván, míg ugyanaz a szőlőfaj egy más talajban már közepes növekedést ad.

A klíma is nagy befolyással van a szőlők alakjára. Általánosan melegebb fekvésben az alacsony alak előnyös, mert itt a fürtök a földhöz közel esnek és a talaj hőkisugárzásának befolyása alatt egészen megérnek, cukortartalomban igen gazdag lesz. Előnyt kell adnunk az alacsony alaknak még ott is, hol a tavaszi fagyoktól és ősszel a fürt rothadásától nem félünk. Ellenkezőleg a közép vagy magas alakot adjuk ott, hol a tőkék növekedése jó közepes vagy erős és hol a talaj többnyire gazdag, friss vagy nyirkos, ha ki van téve a tavaszi fagyoknak és félünk a talajnedvesség következtéből a fürt őszi rothadásától. Ilyen esetben a szétterülő alakot választjuk, vagyis a hajtásokat legyező alakban kössük ki, hogy a fürtök a levegő és nap hatásának jól ki legyenek téve. Ezen alak a gombabetegségek védekezését megkönnyíti, de hátránya, hogy késlelteti a szőlő beérését.

A metszést ott, hol a szőlőket nem fedik be és a tél enyhe, nem fagyos, egész télen át végezhetjük és azt folytatni lehet egész tavaszig, azonban azt be kell fejezni addig, mielőtt még a nedv mutatkoznék, mert a könnyezés a met-

szési időszak alatt, kiváltképp az oltványoknál kimeríti a tőkét, a csapokon levő szemeket megsemmisíti és hátráltatja a növekedést.

S. A.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

156. kérdés. Baromfihizlaló-telepét szándékozom létesíteni, tisztelettel kérem az alábbiakra becses felvilágosításukat megadni:

1. Libákat május hótól kezdve szeptemberig, ludakat további hónapokban, mikor soványak, kaphatok, milyen esélyekkel legcélszerűbb hizlalni és 100 kg. eleség után körülbelül mennyi husszaporulat várható, a hizlalás mennyi ideig tart, libáknál, ludaknál, kacsa, pulyka, kappanoknál?

2. Tömögépek czélszerűnek bizonyultak-e, mi leginkább az előnyük, vidékünkön tömögésszonyok például ezidőszert 1 K., később 1-20 napszámot kapnak. Mennyivel olcsóbban dolgoznak aránylag a gépek és hol szerezhetők be?

3. A baromfivész gyógyítására hirdett Galosin oltóanyag biztos sikerrel használható-e és a vérszen kivül milyen számottevő betegségekkel kell számítanunk és gyógyíthatók-e azok?

4. Mely művek tárgyalják a baromfiak hizlalását, hol a külföldi módszerek is előfordulnak, mert nálunk e tekintetben századok óta alig van haladás; esetleg német nyelven is használhatnám?

5. Sovány baromfi, leginkább libák, kacsák, pulykák, mely vidékeken szerezhetők be legjutányosabban?

6. Én az ugynevezett tejen hizlalt (Milch-Mast-Geflügel) baromfit szándékozom előállítani, jó piac van-e erre kis mennyiségben Budapest, nagyobb tételekben Bécs, Berlin és például most mily árak érhetők el; a Magyar élelmiszerszállító társasággal czélszerű volna-e az üzlet lebonyolítása, illetve értékesítés végett érintkezésbe lépni?

7. Hol léteznék hazánkban ilyen telepek, hol tekinthető meg a kezelés, ha itt nincs, Ausztria vagy Németországban esetleg?

D. M.

157. kérdés. Tisztelettel kérem, vajjon azon gazdatiszt, aki oklevelét osztrák gazdasági intézetben nyerte el és osztrák állampolgár, de már 20 óta egyazon magyarországi birtokon, melynek tulajdonosa köteles az 1900. évi XXVII. t.-cz. 25. §-ának megfelelően oklevelés gazdatisztet alkalmazni, működik és itt tovább is szolgálatban maradni akar, köteles-e magyar állampolgárrá lenni?

S. L.

158. kérdés. Most tavasszal szántóföldet szeretnék parlagosítani és félmagzabosbukkonyt vetek bele többféle fűmagkeveréssel. Mikor kell a fűmagvat vetni? Közvetlen a bútköny után, vagy csak ha ez kikelt? A fűmagot hogyan kell vetni? Milyen fajtájú sorvető vagy szórógéppel és utána hogyan és milyen szerszámmal kell elművelni?

R. M.

159. kérdés. Három év előtt egyik cselédünk szecskaavágás közben vigyázatlansága folytán

Gőzcséplőkészletek 2½-től 12 lóerőig, benzinmotorok, szalmaprések gőzhajtásra, aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNÉL

BUDAPEST, V., Váci-körut 32. szám.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

negy u
Cseléd
huzza
jár nek
ennyi
indító
szecska
akarja
telése?

160.
hold d
pajtat
més is
és mer
magasa
használ
az épít
ból sze
esetleg
felőbb
nadtót
Mennyi
leljen
mindzo
amelyek
veendő

Baron
sz. kéré
különöse
de vigy
tetés és
ily üzem
igényel,
vezetőbe
sitófor.

Kérdés
1. A g
1898—1
ményei
kitollaso
sulyban
eredmén
származ
mágy
pontos
Hogy 10
nyi a h
nál, azt
a m. kir.
állomás

2., 4.
valamin
nyészet
nyészet
kiadásb
értékesít
kapható
Budapest
meghozó

3. Ez
5. So
hogyan
mondan
6. Bu
Ön nagy
időben
teség n

≡
≡
Elsőre
általá
2373
KA
Tele

négy újat bemetszette. A cseléd az Országos Cselédsegélypénztárnál biztosítva volt és folyton húzza a 10 K. havi segélyt, mely életfogytiglan jár neki. Egy ügyvéd rábirta a cselédet, hogy ennyi idő után egy 6000 K.-ás kártérítési pert indítson ellenünk, azon indoklással, hogy szecsavágónk hiányos volt és ezt tanúkkal akarja bebizonyítani. Jogos-e a cseléd követelése?

Z. I.

160. kérdés. Dohánypajtát akarok építeni 12 hold dohánytermésem befogadására; mekkora pajtát építsek, hogy abban a legnagyobb termés is elférjen? Milyenek legyenek a méretei és mert a hely szűk és a pajtának lehető legmagasabbnak kell lenni, milyen alpméreteket használhatok? Milyen anyagot használjak föl az építéshez és milyent a tetőzethez? Én tégla-ból szeretném építeni deszka és bádoggal vagy esetleg cseréptetővel. Melyik lenne a legmegfelelőbb? Szalmatetőt deszkaodallal, avagy nádtetőt a tűzveszély miatt nem használhatok. Mennyi legyen a pajta köbtartalma és milyen legyen annak belső beosztása? Egyszóval kérem mindazon körülmények szives ösmertetését, amelyek egy ilyen pajta építésénél figyelembe veendőek.

B. I.

Feleletek.

Baromfi-hizláló-telep létesítése. (Felelet a 156. sz. kérdésre.) Baromfi-hizláló-telepet létesíteni, különösen gazdaság keretén belül okos dolog, de vigyázni kell sok mindenre, hogy a befektetés és fáradság kárba ne vesszen, mert egy ily üzem fentartása nagy ismeretet s utánnézést igényel, ami nem az alkalmazottakban, de a vezetőben, esetleg a tulajdonosban talál biztosítékot.

Kérdéseire feleleteim a következők:

1. A gödöllői m. kir. baromfi-tenyésztő telepen 1898—1900-ban végzett hizlalási kísérletek eredményei szerint a ludak (liba az, amely még kitollasodva nincs) hat heti hizlalás után tisztán súlyban körülbelül 30%-ot hiztak, de ezen eredmények változtak a ludak kora, fajtája, származási helye huskondicziója s a takarmány milyensége szerint, ennél fogva itt pontos számbeli támpontokat nem adhatok. Hogy 100 kg. feleletetett takarmány után mennyi a husszaporulat a ludaknál s egyéb állatoknál, azt pontos kísérletek alapján megmondhatja a m. kir. állattakarmányozási és élettani kísérleti állomás Budapesten, II. ker., Oszlop-utca.

2., 4. A tömögépek leírását s azok használatát, valamint a hizlalás kérdéseit is bőven és részletesen tárgyalja a Hreblay Emil állattenyésztési felügyelő által írt s most második kiadásba megjelent „Baromfiak hizlalása és értékesítése” című mű, mely 1 K. 50 f.-ért kötve kapható a „Patria” irodalmi és könyvkiadónál Budapest, Üllői-ut 25. Tessék e szakmunkát megvizsgálni.

3. Ezt a szert mi nem ismerjük.

5. Sovány baromfi mindenütt beszerezhető, hogy hol jutányosabb az ára, azt előre megmondani nem lehet.

6. Budapesten elég jó az értékesítési piac. Ön nagyon meg lehet majd elégedve, ha az első időben Budapesten adhatja el terményeit veszteség nélkül. Majd 10—15 év múlva azután

gondolhat arra, hogy a vámkülföldi piacokat is felkeresse, amelyek 1. árut tudnak csak használni.

7. Hazánkban eddig 200 baromfi-hizláló-telepet ismerünk, de azokat idegenek érthető okoknál fogva nem tanulmányozhatják, tehát oda csakis protekcióval juthat be. Ezt pedig megszerezni csakis összeköttetés által lehet.

bl.

Állampolgárság és gazdatiszti oklevél. (Felelet a 157. sz. kérdésre.) Az illető gazdatiszt egyáltalán nem köteles magyar állampolgárrá lenni, mert a honosítás csak jog, de nem kötelesség, de saját érdekében kell a honosítást kérnie, ha eddigi alkalmazásában tovább is megmaradni kíván. Az 1900. évi XXVII. t.-cz. 25. § a ugyanis kötelezően előírja az okleveles gazdatiszt alkalmazását és 3. bekezdésében csakis azokra a magyar állampolgároknak nézve tesz kivételt, akik a megállapított minősítés el nem bírának ugyan, de a 25. § 1. bekezdésében megjelölt időpontban tényleg gazdatiszti teendőket teljesítettek s akik ugyanazon birtokon vagy ugyanazon birtokos által továbbra is alkalmazhatók. Aki tehát nem magyar állampolgár, azt az ilyen birtokon tovább alkalmazni nem lehet. Amiből következik, hogy ha az illető jelenlegi alkalmazásában megmaradni kíván, érdekében áll magát honosíttatni. Az állampolgári minőség hiányát az osztrák tanácsban elnyert oklevél és a 20 év óta folytatott szolgálat egyáltalán nem pótolják, mert a 24. § szerint Magyarországon okleveles gazdatisztak csakis magyar állampolgár tekinthetők.

Ha az illető magát honosíttatni kívánja, a belügyminisztertől kell honosítási okiratot kérnie. Ezen kérvény kapcsán igazolni kell: 1. hogy rendelkezési képességgel bír, (nagykorúságot igazoló anyakönyvi kivonat), 2. hogy valamely belföldi község a község kötelekebe való felvételét kérésre helyezte (községi képviselőtestületi jegyzőkönyv), 3. hogy belföldön 5 év óta megszakítás nélkül lakik (községi bizonyítvány), 4. hogy kifogástalan magaviseletű (községi bizonyítvány), 5. hogy bir anyai vagyonnal, vagy oly keresetforrással, amelyből magát és családját eltarthatja (községi bizonyítvány), 6. hogy az adózók lajstromába 5 év óta be van vezetve (adókönyv, adóhivatali vagy községi bizonyítvány).

A kérvény az alispánnál nyújtandó be.

Ha az illető azon jogokkal akar élni, amelyek a törvény értelmében az okleveles gazdatisztet illetik, honosításán kívül még oklevelét is nosztrifikáltatni tartozik.

Sz. F.

Fümagkeveréket védőnővényel. (Felelet a 158. sz. kérdésre.) A fümagkeveréket közvetlenül a zabos búkköny védőnővény után kell vetni és ezt oly korán kell vetni, amily korán egyáltalán lehetséges, mert a korai vetés a füvek megerősödését nagy mértékben biztosítja. A zabosbúkköny után vehetők a herefélék, herevetőgéppel vagy szórva, ezután a fümagvak keverése vetendő vetőgéppel gabona sor-távolba, vagy kézzel szórva, ezután boronálni és végül hengerezni kell. A hereféléket azért jó külön vetni, mert nehezebb a fajsúlyuk, mint a fümagvaké és azért az utóbbikkal nem keverhetők egyenletesen.

gr.

Balesetbiztosítás és kártérítés. (Felelet a 159. sz. kérdésre.) Az a körülmény, hogy a baleset folytán sérülést szenvedett cseléd az országos cselédpénztárnál biztosítva volt és a baleset folytán tényleg havi segélyt is huz, egymagában éppen nem menti fel a munkaadót a vagyoni felelősség alól azon esetre, ha a baleset a munkaadó mulasztása folytán állott be. Különbséget kell tenni a baleset folytán szenvedett valóságos kár és a segélypénztár által nyújtott segély között, mely utóbbi sok esetben kevesebb lesz, mint a tényleg szenvedett kár összege. Ha a baleset körül a munkaadót mulasztás terheli, akkor ő az egész tényleg szenvedett kárt megtéríteni tartozik, a biztosítás és a biztosítástól folyó segélyezésnek tehát csak az a jogi következménye lehet, hogy a sérült cseléd a mulasztással terhelt munkaadótól csak a kettő közötti különbséget követelheti.

Ez a kérdésnek közérdekű része és ez az, amihez mi hozzászólhatunk. Hogy a munkaadót terheli-e mulasztás vagy sem, az olyan ténykérdés, amely a máris folyamatban levő perre tartozik s épp azért kívül esik a mi érdeklődésünkön és fejtegetéseink körén. Igen természetes, hogy marasztaló ítélet egyáltalában csak arra alapítható, ha a bíróság a munkaadót valamely mulasztásban vétkesnek találja. Ha azonban ezt tényként megállapítja és ha úgy találja, hogy a cseléd a baleset folytán nagyobb kárt szenvedett, mint amennyinek a segélypénztártól huzott 10 K. megfelel, akkor a különbséget megtérítésében a munkaadót marasztalnia kell, mert a keresetet pusztán abból az okból, hogy a munkaadó a cselédet baleset ellen biztosította és ezáltal minden további felelősség alól még mulasztása esetére is szabadult volna: elutasítani jogosan nem lehet.

Sz. F.

Dohánypajta építése. (Felelet a 160. sz. kérdésre.) A dohányjvedéki törvény végrehajtási utasítása szerint a dohánypajtának egy kat. hold dohánnyal beültetett terület után legalább 100 m² ürtartalommal kell bírnia, ez a térfogat azonban a tapasztalatok szerint közepes termések elhelyezésére sem elégséges és azért egy kat. hold dohánnyal beültetendő területre legalább is 140—150 köbméter dohány-pajta ürteret kell számítani, de ha nagy termések várhatók, mint a jelen esetben is, a természet dohány biztos elhelyezésére 180—200 köbméter pajtaür építendő. A jelzett határ-számokon belül a pajta köbtartalma a természet fajta szerint szabandó meg, mert az apróbb levelű dohány szárítására természet-szerűen kisebb térfogat szükséges.

A pajta oldalait tégla-ból építeni nem célszerű, mert ilyen pajtában a dohány nehezen szárad és könnyen romlik. Tégla-ból készíthető: a pajta alapzata és mintegy 40—50 cm.-re a föld felszíne felett az oldalfalak is. Az épület sarkaira és oldalain megfelelő távolságra ugyan-ilyen anyagból lehet az épület szilárdságának biztosítása céljából keskeny oszlopokat építeni, de ezek között a falat deszkából célszerű készíteni, mert az oszlopok közé alkalmazott deszkafalba legkönnyebben helyezhetők el a kellő számú szelelő ablakok. A deszka-

≡ Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ≡

az országszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” len- és heremagtisztító gépek

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszere 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ezévi újdonságainkról 2373 szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évi Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve.

Sürgőnczim: Kalmár-rostagyár.

falnak ki nem nyitható részei nagyobb biztonság céljából stukatorral boríthatók. Az ilyen módon épített és oldalain, valamint tetőzetén jól záró szelelő ablakokkal bőségesen felszerelt épület szilárd, teljesen megóvja a dohányt a köd vagy a meleg ártalmas befolyásától és annak egészséges beszáradását is jól biztosítja.

A bádogtető a lehető legrosszabb, mert ritkán készítik oly jól, hogy az eső azon át néhány év múlva be ne csurogjon, a bádogtető alatt a levegő hőmérséke is nagyon változó és azért ez semmiesetre sem ajánlható. Legjobb pajtatető a nádból vagy a zsupszalmából készült, főképpen azért, mert alatta a levegő hőmérséke a legegyszerűsebb marad, ha azonban ez ki van zárva, akkor csak a határozottan rosszabb zindely, vagy cseréptető között eshetik választás, azonban ezek alá az egész tetőfelületen deszkázást kell adni, hogy a nedvesség vagy meleg ártalmas hatása ezáltal némileg ellensúlyoztassék.

A méretekre vonatkozólag támpontul szolgálhat, hogy a pajta szélessége 10 méternél szélesebb ne legyen, mert a széles pajtáknál szükséges erősítő kötések a belső ürről kibaszalásukat korlátozzák és a pajta belsejében a dohány nem szárad tökéletesen, viszont 6 méternél keskenyebbre sem tanácsos építeni, mert a keskeny pajta drágább, mint a széles. A pajta czélszerű hosszúsága 40 méter. A 4 méteres oldalfal tulmagas, legszélszerűbb, ha a pajta oldalafa 2, esetleg 3 méter és ami a kívánt falmagasságból hiányzik, azt inkább a tetőzet nagobbításában lesz czélszerű kipótolni, mert a tapasztalatok szerint a legszebben szárított dohány a tetőzet (hajazat) alól kerül ki. A tulmagas pajta felső részébe elhelyezett dohánykezelése nehézkes és azért a pajta czélszerű magassága az oromzatig 6-7 méter, de ha helyszüke miatt magasabb pajta építése kívánatik, akkor természetesen a magasságot az szabja meg, hogy mennyit bír el a pajta szerkezetének szilárdsága. Szűk helyre nem tanácsos a dohánypajtatét beszorítani, mert nagyon előnyös, ha könnyen lehet hozzáférni és azért hacsak lehetséges, czélszerűbb azt tágasabb helyen építeni.

Értesítés az 1905-ik évi gyapjuüzletről.

Nem lehettek vérmes reményeink az 1905-ik évi gyapjuüzletről nézve és annak lefolyása tényleg ilyetén várokozásunknak megfelelően alakult. Az év elején és nagyrészt még az év folyamán is, a távol keleten dühöngött háború ártott az üzlet rendes menetének és még ma hónapokkal a bekekötés után, sem észlelhető ennek kedvező hatása. Mivel pedig a magunk politikai és közgazdasági helyzetünket sem környezte a béke anyaga, a textil-ipar sem nálunk, sem Ausztriában nem volt képes az előző évekéhez arányosítható tevékenységet kifejteni. Ezzel szemben azonban a külföldi textil-iparja az egész éven át a szokottnál is nagyobb munkát végzett és emelkedett fogyasztási képességénél fogva, még a tetemesen nagyobbodott gyapjutermelelssel is megbirkózhatott. Ausztrália és Argentína ugyanis együttesen mintegy 10%-kal szállított több gyapjút, mint 1904-ben.

Mint leghatalmasabb és legnagyobb vevők az Egyesült-Államok szerepeltek a világpiacokon, de nem vesztettek a gépek Angliában és

Németországban sem és főként a kártolytszóvó gyárak hatványozott munkaerővel dolgoztak. Ellenkező esetben mulhatatlanul beállt volna az 1900-ik évihez hasonló rohamos áresés, amitől való félelem különben az egész éven át kísértett. Így azonban a gyapjuárfolyamnak az év zártával mutatkozó egyenlegénél alig látunk eltérést a megelőző évihez hasonlítva. A takaró-(pokrócz)- és szőnyeggyártásra használt durva gyapju ára, az ebbeli katonai rendkívül nagy szükséglet következtében tovább emelkedett és immár oly szédületesen magas fokozathoz jutott, hogy ez az áralap a kereskedelmi áru gyártására való rendeltetéssel egyáltalán fenn nem állhat.

Magyar gyapjuink csak nehezen, vontatva juthattak a gyárak kapuihoz, ámde az üzlet lényegében és egészében mégis azt mutatja, hogy az egész éven át párhuzamosan haladtunk a külföld piaczaival.

Csak hogy a külföldnek érdeklődése piacunk iránt soha sem volt tartós, már annál fogva sem, mert a júliusi aukciót kivéve, nem igen talált a kiviteli czélokknak megfelelő anyagot.

Az 1905-iki üzleti évről lefolyását és egyes mozzanatait tekintve, látható, hogy az év első hónapjaiban és pedig mindaddig, amíg a régi maradványok az új nyírásbeli felhozattal kiengesztelődtek, az üzlet élettelen maradt, mert sem Oroszország nem vásárolt, sem nem mutatott vásárlási kedvet a magyar és az osztrák katonaposttögyárosok. Így az első négy hónap alatt részleges fedezeti szükségletre összesen mintegy 5000 zsákkal elkölve, a következő két hónapban már csak néhány száz zsáknál régi gyapju vegyült az új készletek között.

A külföld piaczaival ezen (tavaszi) hónapokban az árfolyam ingadozott és noha Londonban a májusi aukción ismét jobb hangulat került felszínre, nálunk a különben is kétes természetű visszamaradt tételekért követelt magas árakat nem adták meg. De nem adták meg a losonczai és miskolczai vásárokon kínált új termékért követelt, a tavalyinál magasabb árakat sem. Losonczon a május 9-iki vásári felhozatal csak részben kielégítő mosású 2500 zsák gyapjuból állott, a vásár nehézkes fejlődése mellett, a legjobban sikerült tételekért fizettek 3-4%-kal többet, mint tavaly. Ez a csekély árjavítás azonban csak a jobb rendmentek tudható be, tehát csak számítás dolga és minthogy ezzel szemben egyik-másik tétel még a tavalyi ár alatt kelt el, a vásár árfolyama az 1904. évi vásári árakhoz képest változást nem mutat.

Miskolczon június 21-én szintén 2500 zsáknál mennyiségűt tett a vásári kínálat és az árképződés a losonczival azonosnak mondható, azon különbséggel azonban, hogy itt a felhozatal nagy része és pedig számos nagy tekintélyű termelő árja, nyilván mosatási hanyósságuk miatt eladatlan maradt. Kevés vevő jelentkezett és ezeknek sem volt valami élénk vásárlási kedvük. Az üzleti helyzetre a magyar és osztrák államokbani bizonytalanság határozottan nyommasztólag hatott és ennek még az esetleges külföldi konkurrenzia sem igen tudott volna gátat vetni.

Már csak a július 5-7-ikén megtartott budapesti első sorozatu aukción élénkíthetett meg az üzlet annyira, hogy július havában mintegy 20000 zsákkal adódott el, minek körülbelül egyharmada városi raktárakból került ki. Az ezen aukcióhoz fűzött várokozás azonban szintén nem vált be teljesen, pedig a londoni májusi és a júliusi újabb szilárdulás méltán jogosíthatta az eladókat arra, hogy élénk forgalmat és részben emelkedő árakat reméljenek. Meghúsította ezen várokozás teljesülését ama körülmény, hogy a monarchia ipara és katonaposttö szállítói a politikai viszonyok és részben az ország néhely

vidékének rossz termése miatt nem bírtak a szokásos mérvű bevásárlási erővel. Németországi és egyéb külföldi vevőink pedig csak bizonyos különlegességek iránt érdeklődtek, melyekből nem volt piacunkon számot tevő készlet és ez az általános árfolyamot nem befolyásolta.

Megemlítendő még ennek kaposán a zsirbani nyírás túltengése, minek következtében az összfelhozatalnak nagyobbik felét szennyben nyírt gyapju képezte, tagadhatatlanul nagyrészt kifogástalan gondos kezelési kiállításban. Midezen körülményeknek tulajdonítható, hogy a katalogizált 17,529 zsák gyapjuból mintegy 7000 zsáknál mennyiség — jobbadan szennyes termék — eladatlan maradt. Az árképződés a helyzethez képest szabálytalan volt. Egyes kiváló uradalmi termékek, melyeket némely vevő magának biztosítani kívánt, a londoni legmagasabb paritású árakat érték el. Finom és középfinomságu hátonmosott fésűsgyapju, különösen a tisztított gyapjára is alkalmas termék, nálunk is teljesen elérte a magas külföldi áralapot, ami a múlt évi júliusi aukciói árfolyamra vonatkozásban 5-7¹/₂ százalékos tevévő áremelkedést jelent. Csakis a másodrendű és különösen a zsirban nyírt árunál — amennyiben az egyáltalán elkelt — volt az utolsó zárlati napon némi árhanatlanság észlelhető.

Hogy ezáltal a ritka magas rendmenetű zsirban gyapju nem tudott a vevőknel érdeklődést kelteni, csak abban találhatja magyarázatát, hogy a magunk és az osztrák ebbeli gyári ipara nyilván még nincsen kellően berendezve ezen termék fel dolgozására.

Az elért árak a következők voltak 100 kg.-ként fizetve.

	hátonmosásban, zsirban k o r o n a	
Legfin. merinó posztögyapju meleg mosásban	580-656	132-164
Legfin. merinó posztögyapju hideg mosásban	400-480	---
Finom szövetyapju	350-400	120-150
Középfín.	300-350	110-134
Közepes	270-300	100-120
Finom fésűsgyapju meleg mosásban	390-406	100-176
Finom fésűsgyapju hideg mosásban	330-352	---
Közepes fésűsgyapju	260-330	120-150
Homokos és bogácsos fésűsgyapju	190-260	100-120
Czigája és raczkagyapju	180-220	116-134

Augusztus havát teljes üzleti csend jellemzi és csak szeptember elején kezdett a forgalom némileg élénkülni, mely fellendülést azonban csakhamar megint színtel követett és ez az üzletbeli csend azután eltartott az őszi aukció megnyitáig. Elkelt a két aukció közötti időben mintegy 6000 zsák változatlan júliusi áron.

Az október 4-5-én megtartott másodsorú aukción szemlétozást mutatkozott politikai viszonyainknak káros következménye. Már az első sorozatu — júliusi — aukción is észlelhető volt, hogy piacunk nem tud lépést tartani a külföldi vásárok fokozódó szilárdulásával és ez a tünet az őszi árverésen oly annyira jutott kifejezésre, hogy gyapjuink árfolyama a tengerentuli termék értéke alá süllyedt.

Az aukció lefolyása egyuttal szembeötlő módon ki is mutatta ezen jelenség okait. Az osztrák gyárosok igen gyér számban jelentek meg és nagyon tartózkodóan viselkedtek. A katonaposttö-szállítók, kik legnagyobb fogyasztóink, rendelések teljes híján pedig alig vásároltak valamit, mely körülmény nagy hatással volt az aukciók lefolyására. A viszonyok ugyanis már évek óta ugy alakultak, hogy az őszi sorozatra már csak kereskedelmi áru és ebből is csak oly mennyiség kerül kínálatra, mely nem vonzza a külföld szélesebb köreit. Így tehát csekély-

A szárított sertéstrágya

a legkitűnőbb és legolcsóbb

trágyanem.

Allami szőlészeti és gazdasági tanintézeti kísérleti telepeken rendkívül előnyösnek bizonyult. Számtalan nagybirtokon fényes eredménnyel bevezetve.

Árajánlattal, felvilágosítással, elismerő nyilatkozatokkal készséggel szolgál:

Budapest-Kőbányai trágyaszárító-gyár, Budapest, IX. kerület, Ullői-ut 21. szám.

számu vevőközönség és gyenge vételkedv mellett a forgalom is szerény maradt, úgy, hogy a kínált 10,500 zsákból csak 4500 zsák gyapju kelt el. Az elért árak a júliusi áralap keretében mozogtak. Báránygyapju azonban ismét élénk keresletnek örvendett, mert a rendes németországi vevők is résztvettek a vásárlásban. Az árak helyenként túlemelkedtek a tavalyi áralapon.

Az egyes fajták árai a következők:

	hátmosás- szenny- ban ben korona
Legfinomabb merinó posztógyapju	134-160
Finom szövetyapju	120-144
Középfinom szövetyapju	300-330 110-136
Alárendelt szövetyapju	270-300 100-120
Finom fésűgyapju	330 136-144
Közepes fésűgyapju	260-310 112-135
Homokos és bogácsos fésűgyapju	210-260 102-112
Czigája és raczkagyapju	180-220 116-134
Legfinomabb báránygyapju	640-754 150-198
Középfinom báránygyapju	350-410 116-150
Közép- és alárendelt báránygyapju	250-330 100-130

Az októberi aukción és általában piacunkon beállott váratlan lanyhulásnak a híre — annak kapcsolatán, hogy az összes raktárakban lebonyolított forgalom mennyisége csak mintegy 6000 zsákkal apasztotta készleteinket — eljutott Németországba is, minek következtében egyik-másik német fogyasztónak, tekintettel az ottani üzlet szilárdságára, megjött a kedve felénk nézni. Így azután október vége felé és novemberben főleg a németthoni vevők megjelenésével, piacunkon az üzlet valamennyire megint fellendült és aránylag rövid időközökben körülbelül 8000 zsák gyapju kelt el. Ezzel az elgyengült áralap előbbi színvonalát ismét visszanyerte. Még decemberben is elkelt további mintegy 2000 zsák, jobbadán már belföldi és osztrák gyárosok szükségletének fedezésére, mire ismét depresszió következett, mely nyomán azonban már a külföldi vásárok ellanyhu lási irányzatának volt a kifolyása és ezen az év zárultakor bekövetkezett tünet természetesen a jövő üzlet iránti bizodalmat is lelohasztotta. Készleteink még 10-12,000 zsákkal jelezhetők. E felett még gyárilag mosott áruban tetemes mennyiség hever a gyapjumosó intézetek raktáraiban, minthogy a rendes oroszországi fogyasztás egyáltalán elmaradt és az osztrák gyárosok is a szokottnál kevesebbet vásároltak. Ezek különben a magyar terméket lehetőleg a tengerentúli gyapju és olcsó szurrogátumokkal pótolják, mely tényezővel immár a magunk gyapju értékésénél komolyabban kell számolnunk, mint a hogy ezt eddig eselekedtük, habár az utolsó évek tapasztalatai után az már kevésbé félelmetes előtűnk.

De ezen viszonyok kellő mérlegelése ama meggyőződésre vezet, hogy a magyar gyapjunak tulajdonságai által kell helytállania a folyton fokozódó versenyben és azért kell ez évi jelentésünket a gazdaközönséghez intézett ama intelmünkkel zárni, melyet már évek óta hangoztatunk ismételtelen, hogy a tenyészetek egyöntetűségéről és javításáról gondoskodják és hogy a lenyirt gyapjukat szakavatott gondos módon kezelje.

Gazdáink saját érdeküket istápolják, ha ezáltal a mindinkább súlyosabbá váló viszonyokkal szemben is lehetővé teszik, hogy a magyar gyapju előszereteti értéke fentartható legyen.

Heller M. s Társa.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Az OMGE. közleményei	469
A tőzsdereform kérdéséhez	470
Értesítés az 1905. évi gyapjuüzletről	476
Gazdasági rovartan.	
A gyapjas réti pille és irtása	471
Állattenyésztés.	
Friz-raczka keresztezés	472

Szőlőszet, kertészet.

	Oldal
A szőlőmetszésről	473
Levelszekrény.	474
Vegyesek.	477
Kinevezések. — Új gazdasági tudósítók. — Halálozás. — Állattenyésztési felügyelőségek. — A luxuslovásár. — A németországi beviteli vágóhidak jegyzéke. — Gazdasági cseledek szolgálati korpótléka a zombolyai uradalomban. — Magyarországi tenyészállatok a bukaresti kiállításon. — Az O. M. K. E. az agrár díjkezdvevények ellen. — Apróbb állatok marhalevelei. — Tavasz kertészeti kiállítás. — Népségi akció Sáros megyében. — Gazdasági kiállítás Nagyváradon. — Házipari tanfolyam Galgócson. — Gazdak tanulmányutjai. — Állatorvosok ülése. — Birtokvásárlás telepítési célra. — Tengeri halak édes vízben. — Nyers lenkóró küldemények díjkezdvevénye	
Kereskedelem, tőzsde.	480

Kinevezések. A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Berényi József* földbirtokost, makói lakost, Csanád vármegye közigazgatási bizottságába közgazdasági előadónak nevezte ki. — *Ibos József* dr. t. ugyancsak a földm. miniszter a központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelológiai intézet adjunktusává nevezte ki. Továbbá *Miskolczy István*, a temesvári m. kir. állattenyésztési felügyelőséghez beosztott okleveles gazdát, *Sierban Viktor* uradalmi intézőt, *Lukács Iván* okleveles gazdát és *Zboray Bertalan* okleveles gazdát ideiglenes minőségű fizetéstelen m. kir. állattenyésztési segédfelügyelőkké kinevezte.

Új gazdasági tudósítók. A földmivelésügyi miniszter Alsófehér vármegye alvinczi járására nézve *Balás Jenő* trázsi lakost, Torontál vármegye pancsovai járására nézve *Hauber Hugó* almási lakost, Torontál vármegye csenei járására nézve *Majláth András* öregfalui lakost, Torontál vármegye pancsovai járására nézve idősebb *Neubauer János* franczfeldi lakost, Torontál vármegye bánlakai járására nézve *Barth Károly* bánlakai lakost, Torontál vármegye törökkánizsai járására nézve *Hajnal János* csáki lakost, Somogy vármegye csurgói járására nézve *Madár Rezső* sandi lakost és Hunyad vármegye marosillyei járására nézve *Csató Pál* branyicskai lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Halálozás. Özv. *Büttner Róbertné* született *Mórász Anna*, primási főszámvevő özvegye f. hó 12-én 74 éves korában meghalt és e hó 14-én helyezték a szentgyörgymezői temetőben örök nyugalomra.

Állattenyésztési felügyelőségek. „Az Ország” e hó 16-iki száma igen érdekes közleményt hozott a legújabb állattenyésztési segédfelügyelői kinevezésekről, amelyben előadja, hogy ezen állások szervezésére szükség nincs, azok szervezésével csak az állandó adminisztratív terheket szaporítaná, holott az eddigi állattenyésztési felügyelőségek a gazdasági egyesületekkel együttműködésben teljes sikerrel irányíthatják köztenyésztésünket és védelmezhetik annak érdekeit. Az állattenyésztési felügyelőségek szaporítása hiábavaló akkor, ha nem bocsátanak elegendő pénzt rendelkezésükre a köztenyésztésnek, olcsó bikák beszerzésével és nagyszabású jutányos kölcsönökkel való támogatására. Kivánatosnak tartja, hogy az állattenyésztési felügyelőségek szaporítására szánt összeget fordítsa inkább a kormány a gazd. egyesületek támogatására, amelyek ha megerősödtek, további állami támogatás nélkül és a legnagyobb eredménytel mozdíthatják elő a köztenyésztés érdekeit.

Eltekintve a közlemény politikai jellegű vonatkozásától — amelynek tárgyalása és megvitatása nem a mi feladatunk — a magunk részéről teljesen osztjuk „Az Ország” cikkirójának nézeteit. Nem hivatalnok-szaporítás kell a magyar állattenyésztés fölsegélyezésére, mert az már van ugyanis elég arra nézve, hogy a gazdasági egyesületekkel karöltve sikerrel munkálkodhassanak, hanem igenis pénz, sok pénz, legalább is annyi, amennyit a lótenyésztésre költünk. Akkor aztán az állami irányításnak is meglesz a maga eredménye.

A luxuslovásár. Az OMGE. védősége alatt tartandó első tavaszi luxuslovásár bejelentési határideje márczius 11-én lejárt. A bejelentett lovakról kiadott katalogus 437 db, az ország legkiválóbb tenyésztőitől és kereskedőitől származó ló leírását tartalmazza. Ezek közt van: négyes fogat 11, hintós kettős 72, hintós egyes 2, jukker kettős 88, jukker egyes 12, hátsó 46, hátsó és hámos 9. Előreláthatólag a vásár forgalma nagy lesz, mert a rendezőség gondoskodott a külföld érdeklődésének felkeltéséről, ahonnan máris számos vevő jelentette be a vásáron való részvételét. A vásárt márczius hó 25-én nyitják meg és 5 napig fog tartani.

A németországi beviteli vágóhidak jegyzéke. A földmivelésügyi miniszter utalással a Németbirodalommal kötött állategészségügyi egyezményre, az alábbiakban teszi közzé azon németbirodalmi köztvágóhidak jegyzékét, amelyekre levágásra szánt szarvasmarhák és juhok a magyar korona országából közvetlenül bevihetők: 1. A porosz királyságban: Aachen, Barmen, Berlin, Benthén (F.-Szilézia), Breslau, Coblenz, Cöln, Dortmund, Düsseldorf, Elberfeld, Frankfurt a/M., Gleiwitz, Görlitz Halle a/Saale, Hannover, Kattowitz, Königsbrunn (F.-Szilézia), Mysłowitz, Pless, Ratibor, Rybnik, Siegen, Solingen, Tarnowitz, Wiesbaden, Zabrze. 2. A bajor királyságban: Amberg, Ausburg, Hof, Ingolstadt (régii vágóhid), Kaiserslautern, Ludvigshafen, München, Nürnberg, Passau, Regensburg, Augsburg, Bamberg, Bayreuth, Erlangen, Kempten, Laufen, Lindau, Würzburg. 3. A szász királyságban: Annaberg, Bautzen, Chemnitz, Döbeln, Dresden, Freiberg, Glauchau, Leipzig, Meerane, Plauen u/Vogtlande, Reichenbach, Zittau, Zwickau. 4. Württemberg királyságban: Esslingen, Heilbrunn, Stuttgart, Ulm. 5. Baden nagyhercegségben: Baden-Baden, Freiburg, Heidelberg, Karlsruhe, Konstanz, Mannheim, Pforzheim. 6. Hessen nagyhercegségben: Darmstadt, Mainz. 7. Mecklenburg-Schwerin nagyhercegségben: Bützow, Grabow, Güstrow, Ludvigslust, Parchim, Rostock, Schwaan, Schwerin, Stavenhagen, Peterow, Waren, Wismar. 8. Mecklenburg-Strelitz nagyhercegségben: Neubrandenburg, Neustrelitz. 9. Szász-Meiningenben: Hildburghausen, Meiningen, Saalfeld, Sonneberg. 10. Szász-Coburg és Gothában: Coburg, Gotha. 11. Anhaltban: Ballenstedt, Bernburg, Dessau. 12. Schwarzburg-Sonderhausenben: Arnstadt. 13. Schwarzburg-Rudolstadtban: Rudolstadt. 14. Ifj. Reuss fejedelemségben: Gera. 15. Lippe fejedelemségben: Lemgo, Detmold. 16. Lübeck. 17. Bremen. 18. Hamburg szabad birodalmi és hanza városok. 19. Elsass-Lotharingenben: a) Alsó-Elsassban: Barr, Brumath, Hagenau, Molsheim, Schlettstadt, Strassburg, Weissenburg, Zabern. b) Felső-Elsassban: Colmar, Dornach, Gebweiler, Markkirch, Mülhausen, Münster, Rappoltsweiler, St-Ludwig, Sulz, Thann. c) Lotharingenben: Diedenhofen, Haynigen, Metz, Saarburg.

Gazdasági cseledek szolgálati korpótléka a zombolyai uradalomban. *Csekonics Endre* gr. a szolgálatában álló törekvő és hűségű éves gazdasági cseledek megjutalmazása céljából zombolyai uradalomban meghonosította az ötödéves korpótlékot. Ennek értelmében a következő esztendő kezdetétől számítva minden éves gazdasági cseléd egyfolytában eltöltött

HEUCKE A. GŐZEKEGYÁR magyarországi vezérképviselősege: **BUDAPEST, VI., Teréz-körút 31.**
HAUSNEINDORF-|

5 évi becületes szolgálat után 1 hektoliter buza és 10 K. készpénz bérfelémelésben részesül. Ezenfelül intézkedett arra nézve is, hogy minden cseléd, kinek négynél több gyermeke van, az ezen létszámot meghaladó gyermek után 50 liter buzapótlékot kapjon.

Részünkről örömmel üdvözljük a zombolyai uradalomban meghonosított ezen humánus intézkedést, melyet ez évben már több uradalom is behozott, mert egyedül ezen módot tartjuk helyesnek arra, hogy a gazdasági cseléd ösztönözve legyen szolgálati helyén minél huzamosabb időt törekvéssel és becülettel eltölteni.

Magyarországi tenyészállatok a bucaresti kiállításon. A bucaresti kiállításon a magyar állattenyésztés nagyobb kollekcióval lesz képviselve, amelyet a Magyar Mezőgazdák Szövetségének rendez. A szövetség ez célra az ország legkiválóbb tenyésztőiből válogatja össze a kiállításon bemutatandó állatokat.

Az O. M. K. E. az agrár díjkezdmények ellen. A vasutak tudvalevőleg bizonyos mezőgazdasági cikkekre díjkezdményeket engedélyeznek, de csak a mezőgazdák közvetlen rendelkezéseire. E kedvezményeket ugyan a keresk. miniszter mindinkább megszorítja, amint hogy már most is megvonta az abraktermények szállítására eddig érvényben volt díjkezdményeket. Azonban még e csekély kedvezmény is szörnyen bántja az „Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület”-et, mert az tagadhatatlanul némileg megrövidíti a vidéki kiskereskedelem érdekeit. Ez állítólagos sérelemből kifolyólag felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben a következőket mondja:

Az államvasutak vonalain érvényben levő helyi díjszabás V. pótlékában foglalt XV. kivételes díjszabás szerint a kénszénny (szénkénny, szénzulfid, kénpor) kizárólag az oidium nevű szőlőbetegség ellen való védekezésre rendelve; kéngálicz (rézgálicz, salzburgi gálicz, római gálicz, kék gáliczok); rézgálicz keverék; vasgálicz (zöldgálicz) és jegecses azurin (kizárólag a penészgomba pusztítására rendelve) tetszés szerint szállítva az A. osztály díjtételeit élvezik, de csak azon esetben, ha az érintett küldemények szőlőgazdák címére adtak fel, ellenkező esetben pedig, tehát különösen akkor is, ha a címzett kereskedő, az általános díjszabás II. osztályának az előbbieknél 35—40 százalékkal drágább díjszabási tételei alá esnek. A küldeményeknek igazolványok alapján kell feladatniok, amelyeknek kiállítására a megjelölt hatóságok, illetőleg gazdasági egyesületek vannak jogosítva. Ez az intézkedés egyrészt igazságtalan és a közigazgatásra nézve hátrányos, másrészt úgy a szőlőgazdáknak, mint a vasutakra nézve igen terhes.

Mi a magunk részéről továbbra is eddigi hatályában fentartandóknak kívánjuk e kedvezményeket, mert az annyi bajjal küzdő szőlősgazdaközönség azokra nagyon is rászorult. A közvetlen haszonhoz képest, amely ez engedélyekből a gazdaközönségre háramlik, el- törpül a vidéki kiskereskedők megkárosodása. Mert a szállítási kedvezmény nélkül a kiskereskedelemben annyira megdrágulna az anyagok értéke, hogy a szegényebb gazdaközönség visszariadna azok kiterjedtebb mérvű alkalmazásától és sokkal csekélyebb mennyiségben vásárolná azt, mint ez idő szerint. A vidéki kiskereskedőnek tehát nem sok haszna volna a kedvezmény megvonásából, ellenben óriási megkárosodást okozna az a szőlők és kertekben, amennyiben az elégtelen védekezés folytán a növényi élősdiek még az eddiginél is nagyobb pusztításokat okoznának. A szőlőgazdaságnak tehát életérdeke e kedvezmények további fel-

tartása és ez oly jelentékeny közgazdasági érdek, amelyhez képest eltörpül a kiskereskedelem megkárosodása. Nem törölni, hanem gyarapítani kellene e kedvezményeket és ha ez ma a kedvezőtlen állami pénzügyi viszonyok miatt nem lehetséges, legalább maradjunk a régi ben.

Apróbb állatok marhalevelei. A földmívelésügyi miniszterium legutóbbi rendeletével kimondotta, hogy a szopós malacok, bárányok, gödöllyék szállítása és adásvétele, a vasuton vagy hajón való továbbítás eseteinek kivételével, marhalevél nélkül nem történhetik. Amennyiben ezen apró állatoknak eladása magánfogyasztás céljaira azonnali levágásra történik, a marhaleveleknek a vevő nevére való átírása mellőzhető. Ilyen eljárás azonban csak a hatósági felügyelet alatt álló piacokra s kizárólag szopós állatokra tart megengedhetőnek.

Tavaszi kertészeti kiállítás. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület május hó 5—15-ig Budapesten tartandó kertészeti kiállításának bejelentési határideje április hó 15-én jár le. Kiállításra elfogadnak mindenféle konyhakerti és dísznövényt, gyümölcsöt, gyümölcsfákat, virágkötészetit munkákat. Bejelentéseket az egyesülethez (IV., Koronaherceg-utca 16.) kell intézni.

Népszerűségi akció Sáros megyében. A Sáros megyei Gazdasági Egyesület nemrég tartott ülésének határozatából kifolyólag felterjesztést intézett a földmívelésügyi miniszteriumhoz, amelyben azt kéri, hogy a felvidéki miniszteri kirendeltség ügykörét a dologi kiadások megtérítése mellett Sáros megyére vonatkozólag ruházzák az egyesületre. Az egyesület a maga részéről kötelezettséget vállal a népfelcsigató akció megfelelő vezetésére és a szükséghez képest kiterjesztésére.

Gazdasági kiállítás Nagyváradon. A Bihar-vármegyei Gazdasági Egyesület szeptember havában országos gazdasági kiállítást rendez Nagyváradon, az új egyesületi palota ünepes felavatása alkalmából. Az országos jellegű tárlat a mezőgazdasági termények, kerti és veteménymagvak, folyamszabályozás, kertészet, gyümölcsészet, borászat, háziipar, mezőgazdasági gyár- ipar, erdészet, vadászat, méhészet csoportjait foglalja magában. A szeptember 15-én rendezendő kiállítás védnökeül Szemerecsányi Pál és Radu Demeter püspököket, Tisza István grófot, Miskolczy Ferencz alispánt és Rimler Károly polgármestert kéri fel. A bejelentési határidejét augusztus 1-ére tűzték ki.

Háziipari tanfolyam Galgócson. A Nyitra-megyei Gazdasági Egyesület galgóczi mezőgazdasági és szőlészeti háziipari téli tanfolyamának záróvizsgáját márczius hó 9-én tartotta meg Galgóc és vidéke gazdaközönségének nagyszámú jelenlétében. Az elméleti záróvizsga a tanfolyamon folytatott háziipari tárgyak kiállításával volt összekötve. A tanfolyam elméleti oktatása kiterjedt állattenyésztés, földmívelés, szőlészet és számtanból a földmívelők okszerű gazdálkodásához szükséges gyakorlati ismeretek elsajátítására. A növendékek — a tanfolyam kezdetén a magyar nyelvet alig beszélők is — a jelenlevők teljes meglegedésére értelmes magyar feleleteket adtak. A háziipari kiállítás izléses összeállításával nagy tetszést aratott. Az összes kiállított tárgyak pár óra alatt eladtak. Nagy keletjük volt főleg a csirokseprűknek, keféknek és különböző kerti butoroknak. A tanfolyamot 15 bennlakó, — akik ingyenes el- látásban részesültek — és 20 bejáró növendék látogatta.

Gazdák tanulmányutjai. A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy idénkint tanulmányi kirándulásokat rendez a megyebeli mintagazdaságok megtekintésére. Ezenkívül a folyó évben tanulmányutra viszi tagjait a kaposvári uradalom, Zágráb, Fiume városok és több gyártelep megtekintése céljából.

Állatorvosok ülése. A most lefolyt bika-kiállítás alkalmából az erdélyrészi állatorvosi egyesület szakülését tartotta a vármegyei ház kistermében a tagok élénk részvétele mellett. Különösen figyelemre méltók voltak Székely Sándor beszerzei törvényhatósági és László Simon Dész városi és járási m. kir. állatorvosok által tartott szakelőadások. A szakelőadások a tavaszi állat-összeírásról és a tavaszi körutazás- kor észlelt esetleges hiányok, azok mikénti pótlásáról és nyilvántartásáról szóltak. A szakelő- adásokat a gyűlés nagy figyelemmel hallgatta s elismeréssel adózott mindkét felolvasónak. A kollegiális jó hangulatot nagyban fokozta Jakab László m. kir. állategészségügyi felügyelő jelen- léte, ki a kartársak közötti összetartás fontos horderejét hangsúlyozta és lelkére kötötte a kartársaknak azt is, hogy a gazdaközönség érdekeit mindig tartsák szem előtt.

Birtokvásárlás telepítési célra. Az „A. H.” értesülése szerint a hercegi Ypsilanti-féle nagy kiterjedésű földbirtok gazdát cserélt. A Wittmann János elnöke alatt álló Délvidéki Földmívelők Egyesülete (Bauernverein), mely a kisbirtokosok érdekeinek istápolására van hivatva, vette meg a birtokot kilencz millió koronáért, holdanként ezerszázhusz koronáért. A birtokon nagyarányu telepítési és parcellázási akció veszi kezdetét a közeli időben.

Tengeri halak édes vízben. Érdekes kísérle- téket folytatnak mostanában a haltermelők. Ten- geri halaknak édes vízben való tenyésztését, vagy legalább felnevelését szeretnék elérni, hogy a hal- tenyésztést általánosabbá, a haléltelt olcsóbbá, vál- tozatosabbá tegyék. A kísérletek eddig szépen beváltak. A tengerben fogott halakat sóval telített édes vízbe eresztették s lassu, de foly- tonos keverés által a medence tartalmát mind- jobban csökkentették, míg végre a víz teljesen tiszta sómentes, édes víz volt. Az eredmény meglepő volt. A halak nemcsak hogy meg- maradtak, hanem szaporodtak is. Ha e dolog tényleg komolyan beválik, óriási befolyása lesz az általános táplálkozás viszonyokra. Különösen most, mikor ugyanis nagy a halhiány, a fogyasztó közönség a legnagyobb örömmel üdvözlőné a kísérletek sikereit.

Nyers lenkóró küldemények díjkezdménye. A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut magyar vonalairól Szepe-Olasziba teljes kocsiakomá- nyokban a rendeltető állomás környékén fekvő valamely lenkóró beváltó és feldolgozó telep- hez czimezve feladásra kerülő nyers lenkóró kül- demények után a nevezett vasut igazgatósága az I. kivételes díjszabás díjtételeit engedélyezte rovatolás útján, mely kedvezmény a rendes viteldíjjal szemben 20—23%-nak felel meg. Ez alkalommal kötelességszerűleg feleltük a m. kir. államvasutak igazgatóságának a kender és lenkóró küldemények szállítására engedélyezett viteldíjmérsékléseket. Az államvasutak ugyanis évenként ismétlődve szóban levő küldemények után díjkezdményt engedélyeztet. Ezen ked- vezményes díjszámítás a folyó év január 1-től kezdődőleg állandósította, miáltal a díjszámítás körül állandó helyzet keletkezett és sem a ter- melőnek, sem a feldolgozó gyárnak nem kell azon körülménnyel számolnia, hogy a követ- kező évben esetleg elesik a kedvezménytől. Az államvasutak ugyanis tört. kenderkóró után 300 klmig terjedő távolságokra az I. kivételes díj- szabás; az ennél nagyobb távolságokra leendő

„PERFECT”

separatorok,
tejszállító kannák,
tejhűtő készülékek,
vajköpülő gépek,
vajgyuró gépek.

PFANHAUSER ANTAL, Budapest, V., Báthory-u. 9.

Teljes tejgaza-
ságok, berendezések
és eszközök.

szállítás
nyers k
nyers le
tétéleit
kender-

A né
földi m
nősen
küküllő
alatt n
nagyobb
ezen kö
semmib
kesítésé
aukció
térium

Ki a
kölcsön
Kisbirt
Budape
Az inté
kölcsön
kisbirt
300 kor
fizet tar
vel seg
intézet
minden
nök a f
évi törle
pontosan
mondhat
egészen
nélkül vi
és 4¹/₂%
száralé
levonas
ésóknál
kezik. Az
vesen ad

Oberr
dalmába

A
sághan
gazdánk
mező te
gépek né
A
technika
sóink fig

Az „Ova
sikerült
tojáshoz
vedlést el
Tudvale
800 tojást
le. Az új
évre red
kísérlete
kált, noha
Megjegye
párosodt
évenként
fejleszté
tartalmaz
könnyen
tetemesen
alatt vég
kerülő hu
mint edd
elismert
rendelkez
bevált és
eddig forg
kísérletez
termékeny

Lapunk
jelent V.
Dulwich, E

T

szállításnál a II. kivételes díjszabás díjtételeit, nyers kenderkóró után a II. kivételes és végre nyers lenkóró után az I. kivételes díjszabás díjtételeit engedélyezi azon állomásokra, hol ilyen kender- vagy lenkóró beváltó telep van.

A népségítés Udvarhelymegyében. A székelyföldi miniszteri kirendeltség újabb időben különösen nagy munkát fejt ki Udvarhelymegye küküllővígyi községei érdekében. Rövid idő alatt nemrégiben 6 tejszövetkezetet s egy nagyobb baromfiértékesítő vállalatot létesített ezen községekben, módot nyújtva ezzel az eddig semmibe sem vett baromfi és tejtermékek értékesítésére. Az udvarhelymegyei népségítési aukciót *Dorner Béla*, a földművelésügyi minisztérium kirendeltje vezeti.

Ki akar kölcsönt? Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez, Budapest, V., Géza-utca 2. szám (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főcélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen, ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. Aki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőt ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40, 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4 1/2%-os záloglevél kölcsönöket ad s a 4 1/2 százalékos kölcsönök egyik módozatát minden levonás nélkül készpénzben fizeti ki. *Parcellázásoknál* az intézet minden tekintetben segítkezik. Az intézet egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

Oberndorfi répamag Teleki Arvéd gróf uradalmában posta: Koncza.

A modern gazdaság súlypontja a tejgazdaságban rejlik. A tej feldolgozását minden számitó gazdának szem előtt kell tartania. Jól jövedelmező tejgazdaság kiváló és elismert modern gépek nélkül nem képzelhető el.

A *Baltik Separator* a modern separator-technika legnagyobb vívmánya. Hirdetését olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Az „Ovary” póttakarmány. Hosszu kísérletezések után sikerült egy angol cégnek oly szert előállítani, mely a tojáshozamot tetemesen növeli, a korai fejlődést és vedlést elősegíti.

Tudvalevő dolog, hogy a tyukok ovariuma körülbelül 800 tojást tartalmaz, melyet 6-8 év lefolyása alatt rak le. Az új szer segítségével sikerült ezen tojáshozamot 3 évre redukálni. Így pl. 4 nem fajtiszta tyuk, melyekkel kísérleteztek, 13 hónap lefolyása alatt 911 tojást produkált, noha a nyári hónapokban a kotlás is beállott. Megjegyzendő, hogy ezen próbatyukok kakassal nem párosodtak. Ezen „Ovary” néven ismeretes póttakarmány évenként alig okoz fél koronányi többletkiadást, a csirkék fejlődésére és egészségére kitűnően hat, oly anyagokat tartalmaz, amelyek azokat a gyermekbetegségeken könnyen átesztik, azonfelül a csont- és izomfejlődést tetemesen növelik. Azáltal, hogy a tyukok rövidebb idő alatt végzik a tojáserakást, természetesen a piacra kerülő hus, fiatalabb, gyengébb, porhanyósabb és jobb mint eddig volt. Több száz angol és német köszönő és elismerő levél áll a tenyésztő közönség részéről a cég rendelkezésére és arról is, hogy e póttakarmány teljesen bevált és a tojáserakást nem erőltető, mint sok más eddig forgalomba hozott szer. Mindenesetre alkalmas a kísérletezésre, a tenyésztést megkönnyíti és a tyukok termékenységét növeli és sok bajtól óvja meg őket.

Lapunk olvasóit figyelmeztetjük a mai számban megjelent V. S. Wilson & Co. 51., Carson Road, West-Dulwich, London, S. E. cég hirdetésére.

A múlt évben Budapesten tartott VII. állatorvosi kongresszuson meg lett beszélve a mélasszetakarmány kérdése is és az erre vonatkozó előadás alkalmával megemlítették, hogy minő rendkívül kedvező eredményeket értek el a Molasin erő- és egészségi takarmánnyal. Az erre vonatkozó tudósítást Camillo Stein czég Wien I. Bartensteingasse 4. kivanatra minden érdeklődőnek díjtalanul megküldi. Egyben utalunk az ezen számban foglalt erre vonatkozó hirdetésre.

Nyilttér.

„Szuperfoszfátot”
Stassfurti kainitot
Stassfurti kálitrágyasót

40% kálitartalommal, továbbá
»»» mindennemű egyéb «««

MŰTRÁGYAFÉLÉT

»»»»» azonkívül «««««

„Rézgáliczot”

(98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA” műtrágya, kénsv és vegyi ipar rész.-társ.

= BUDAPEST =
V. KER., FÜRDŐ-UTCA 8. SZ.

1905. évi forgalom: 25.000 bál.

Főhivjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét

A BUDAPESTI
GYAPJU-AUKCZIÓKRA

melyek minden év folyamán két sorozatban tartatnak meg.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes veszálló tetemes díjkedvezményben, valamint legyőz raktározásában részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál.

HELLER M. s TÁRSA
GYAPJUÁRVERÉSI VALLALAT
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 13.

Magyar piacok látható gabonakészletei 1906. márczius hó 14.

	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
	m é t e r m á s s á k b a n				
Arad	88000	1700	400	1050	5200
Baja	8400	4000	1200	3500	3200
Barcs	—	—	—	—	—
Békés-Csaba	—	—	—	—	—
Eszék	500	—	—	400	600
Érsekújvár	2500	2200	2800	—	—
Győr	21500	11400	6500	3400	7200
Kaposvár	—	—	—	—	—
Kassa	28000	4000	4000	3500	1000
Kecskemét	—	—	—	—	—
Léva	12700	1800	940	550	600
Losonc	24000	1800	2000	900	200
Moson	12000	10000	2000	—	8000
Miskolc	—	—	—	—	—
Nagybecskerek	100000	3000	1000	25000	58000
Nagykanizsa	32000	2100	16000	1150	1080
Nagyszombat	—	—	—	—	—
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Nyitra	15000	1200	1500	300	—
Pancsova	60000	—	—	—	80000
Pápa	1400	1100	800	400	300
S.-A.-Ujhely	—	—	—	—	—
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár	8900	700	1400	2900	3700
Szentés	—	—	—	—	—
Szolnok	18000	300	900	650	750
Ujvárad	16000	600	200	200	1400
Ujvidék	12000	—	6000	6000	16000
Versecz	18000	—	—	1500	20000
Zalaegerszeg	8000	1000	300	400	200
Zenta	54000	200	1800	3000	9000

KERESKEDELEM, TÓZSDE.

Budapesti gabonátózsde.

(Guttmann és Wahl budapesti terménybizományi czég jelentése.)

Napijelentés a gabonátózsderől.

1906. márczius 16.

A mai készbuza-üzlet nyugodt hangulatnál változatlan irányzatú volt. Finom minőségű buzáknak jobb keresletnek örvendtek és 8t fillérrel magasabb áron voltak elhelyezhetők, összefoglalom körülbelül 15.000 mm.

Rozs csendes, helybeni egyenértékre 13'25—35 K.-ig jegyez.

Takarmányárpa élénk keresletre szilárd, helybeni egyenértékre 14'70—15— K.-ig értékesíthető.

Zab nyugodtabb, helyben 15'80—16'30 K.-ig helyezhető el.

Tengeri változatlan, azonnali szállításra budapesti egyenértékre 13'60 K.-t kérnek.

Mai eladások:

Buza. Tiszavidéki: 1000 mm. 80'6 k. 18 K., 1500 mm. 80 k. 17 K. 92'5 f., 200 mm. 80 k. 17 K. 90 f. 400 mm. 80 k. 17 K. 50 f., 100 mm. 79'5 k. 17 K. 85 f., 100 mm. 79'5 k. 17 K. 85 f., 200 mm. 79'5 k. 17 K. 82'5 f., 100 mm. 79'5 k. 17 K. 79'5 k. 17 K. 82'5 f., 200 mm. 79'5 k. 17 K. 80 f., 1000 mm. 79'5 k. 17 K. 70 f., 300 mm. 79 k. 17 K. 82'5 f., 100 mm. 79 k. 17 K. 82'5 f., 3000 mm. 79 k. 17 K. 80 f., 200 mm. 79 k. 17 K. 80 f., 200 mm. 78 k. 17 K. 60 f., 200 mm. 78 k. 17 K. 60 f., 400 mm. 79 k. 17 K. 65 f., 300 mm. 79 k. 17 K. 65 f.

Mezőtúri: 800 mm. 79'8 k. 17 K. 85 f.

Pestvidéki: 200 mm. 78 k. 17 K. 17'5 f., 200 mm.

77'8 k. 17 K. 10 f.

Bánsági: 1000 mm. 77'5 k. 17 K.

Raktárból: 800 mm. 78 k. 17 K. 10 f.

Rozs: 100 mm. 13 K. 30 f. kpl. par.

TATAI

darabos szén tojás és téglabrikett

locomobilnál, gőzekénél teljesen pótolják a porosz szenet, e mellett sokkal olcsóbbak, használatuk nagy megtakarítást eredményez. **BÁNYÁK: Tata, Királd, Sajó-Szt-Péter, Sajókaza, Tokod, — ebszőnyi felsőgallai mész.**

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat Budapest, V., Erzsébet-tér 10. sz.

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1906. márczius 14-én.

Piac	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás	Husárak													
						sárga	rózsa	I.	II.		Vágott hus kilogramm fillérekben						Élő súly mm. koronákban							
											marha-hus		borjúhus		sertéshus		birkahus		marha-hus		borjúhus		sertéshus	
						100 kilogrammonként										100 db								
korona értékben													I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Arad	16.10	12.40	14.40	14.80	14.10	8.10	8.50	300	240	6.70	136	120	200	160	160	140	120	85	75	90	80	100	80	
Baja	15.80	12.80	13.40	15.10	13.40	6.10	6.10	240	200	4.10	136	124	140	124	136	124	92	100	100	92	108	98		
Barcs	15.40	13.10	14.80	14.80	15.20	10.10	10.10	220	180	4.10	120	180	180	136	140	128	100	64	58	80	74	100	96	
Békés-Csaba	15.40	13.10	14.80	14.80	15.20	12.10	12.10	240	230	6.10	146	132	180	170	144	136	100	80	62	94	84	128	96	
Eszék	16.10	13.20	15.30	15.90	14.10	6.20	5.80	380	230	5.10	148	128	160	140	180	140	100	80	72	92	80	114	110	
Érsekújvár	16.40	13.30	15.20	16.40	14.20	4.40	4.60	300	230	7.10	154	130	172	144	128	110	100	78	72	106	96	92	80	
Győr	15.40	13.20	13.60	14.10	13.40	4.60	4.60	300	230	5.10	148	128	160	140	180	140	100	78	72	106	96	92	80	
Kaposvár	15.40	13.20	13.60	14.10	13.40	4.60	4.60	300	230	5.10	148	128	160	140	180	140	100	78	72	106	96	92	80	
Kassa	15.40	13.20	13.60	14.10	13.40	4.60	4.60	300	230	5.10	148	128	160	140	180	140	100	78	72	106	96	92	80	
Kecskemét	15.40	13.20	13.60	14.10	13.40	4.60	4.60	300	230	5.10	148	128	160	140	180	140	100	78	72	106	96	92	80	
Léva	15.40	13.20	13.60	14.10	13.40	4.60	4.60	300	230	5.10	148	128	160	140	180	140	100	78	72	106	96	92	80	
Losonc	14.80	12.10	14.50	15.10	14.60	6.40	6.20	248	220	4.44	140	128	200	160	140	130	104	76	66	104	94	128	120	
Moson	16.80	13.40	14.50	16.40	15.70	5.10	6.10	200	160	5.10	136	128	160	154	136	128	100	72	66	108	100	128	120	
Miskolc	15.80	12.80	14.80	14.10	15.60	4.10	6.10	240	200	5.10	136	128	200	160	144	144	100	92	68	92	80	112	96	
Nagybecskerek	15.80	12.80	14.80	14.10	15.60	4.10	6.10	240	200	5.10	136	128	200	160	144	144	100	92	68	92	80	112	96	
Nagykanizsa	15.80	13.05	15.10	16.10	14.10	5.10	6.10	240	200	6.10	180	120	200	160	145	140	100	80	64	80	76	104	100	
Nagyszombat	15.80	13.20	14.50	14.20	13.60	7.50	6.10	272	180	4.50	160	120	300	160	140	124	100	90	80	110	96	116	116	
Nagyvárad	15.80	13.20	14.50	14.20	13.60	7.50	6.10	272	180	4.50	160	120	300	160	140	124	100	90	80	110	96	116	116	
Nyitra	16.40	13.40	16.40	14.40	13.80	7.10	7.10	240	200	5.10	132	120	200	160	144	136	100	88	74	110	96	116	116	
Pancsova	15.50	12.10	15.10	15.10	14.20	6.10	7.10	280	240	5.10	140	128	160	140	160	140	88	110	96	130	96	116	116	
Pápa	16.20	13.40	15.40	15.40	14.10	5.60	4.50	240	220	4.10	120	112	140	120	140	130	100	78	72	76	74	100	94	
S.-A.-Ujhely	16.20	13.40	15.40	15.40	14.10	5.60	4.50	240	220	4.10	120	112	140	120	140	130	100	78	72	76	74	100	94	
Sopron	16.70	14.90	16.40	16.70	15.50	6.10	8.10	230	200	8.10	160	120	168	140	130	110	112	80	60	110	88	120	100	
Szatmár	15.10	11.40	13.20	13.40	14.10	5.40	5.80	230	220	5.10	132	120	136	132	136	132	112	80	60	110	88	120	100	
Szentes	16.10	12.10	15.60	15.60	14.80	6.10	7.10	280	220	10.10	120	110	120	148	120	84	76	66	80	72	120	116		
Szolnok	15.70	14.20	15.10	15.10	15.40	6.10	6.10	190	170	4.10	120	112	180	140	160	140	112	76	68	86	84	104	98	
Uj-Arad	16.10	12.30	14.20	14.70	14.10	7.50	8.10	280	220	5.10	128	120	140	130	150	120	100	80	70	86	84	104	98	
Ujvidék	16.10	12.30	14.20	14.70	14.10	7.50	8.10	280	220	5.10	128	120	140	130	150	120	100	80	70	86	84	104	98	
Versecz	15.30	12.10	14.10	14.10	13.10	6.10	8.10	260	200	5.10	128	120	140	130	130	120	100	68	60	86	80	108	102	
Zalaegerszeg	15.20	12.40	14.60	14.80	13.60	6.10	8.10	260	200	4.50	128	120	140	130	130	120	100	80	74	110	100	100	100	
Zenta	16.10	12.10	13.40	15.60	13.20	6.10	7.10	320	200	6.10	112	108	140	134	140	136	80	68	64	80	76	96	92	

Nemzetközi gabonapiacz 1906 márczius 12-től 1906 márczius 16-ig.

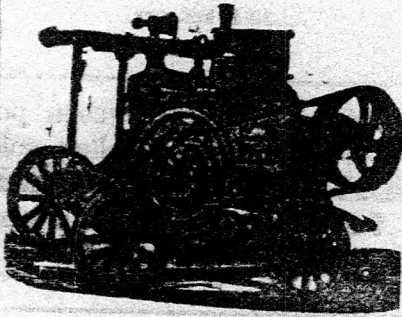
Kelet	Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Határidő	Határidős árak						
											Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	New-York	Chicago	
Buza	15	17.70	16.97	18.60	17.60	22.42	22.76	15.90	14.28	16.85	Május	16.60 ^a	16.97	21.24	22.66	15.58	14.28
	12	17.65	16.97	18.65	17.60	22.42	22.80	15.92	14.38	16.85	Jul.	16.52 ^b	16.97	21.74	22.42	15.46	14.28
Rozs	15	13.60	14.55	15.20	20.36	14.72	14.72	14.72	14.72	14.72	Május	13.66 ^a	14.96	19.82	14.96	14.96	14.96
	12	13.60	14.55	15.20	20.47	14.72	14.72	14.72	14.72	14.72	Jul.	13.44 ^b	14.96	20.06	14.96	14.96	14.96
Zab	15	15.90	17.50	16.75	20.36	14.72	14.72	14.72	14.72	14.72	Május	15.90	18.91	18.91	18.91	18.91	18.91
	12	16.10	16.95	18.75	20.36	14.72	14.72	14.72	14.72	14.72	Jul.	12.66	18.94	18.94	18.94	18.94	18.94
Tengeri	15	13.65	10.70	14.55	15.05	9.80	8.54	9.23	9.23	9.23	Május	13.70	10.70	15.10	9.80	8.54	
	12	13.65	10.78	14.80	15.05	9.67	8.49	9.23	9.23	9.23	Jul.	13.88	10.92	15.10	9.80	8.54	
Árpa	15	14.75	14.10	16.23	16.23	16.23	16.23	16.23	16.23	16.23	Május	13.72	10.78	15.10	9.67	8.49	
	12	14.75	13.50	16.52	16.52	16.52	16.52	16.52	16.52	16.52	Jul.	13.90	10.97	15.10	9.67	8.49	

Jegyzet: ^a) márcz. ^b) ápr. ^c) okt. ^d) jul. *)

Oberurseli Mótorgyár Részvénytársaság, Oberursel

MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Iroda és raktár: Bécs VI. Gumpendorferstr. 72.

LEGOLYOBB HAJTÓERŐ a „GNOM“ BENZIN-PETROLIN-MOTOR.

3000-nél több üzemb. Könnyen kezelhető. Villanyos gyújtással. Okl. gépész felesleges KÖLTSÉGVETÉS, TERVEK ÉS EGYÉB FELVILÁGOSÍTÁS INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Magyar levelezés. Referenciák beszerezhetők: gróf Wenheim Géza uradalmától, Csorvás, gróf Wenheim Frigyes uradalmától, Székudvar, gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak, gróf Esterházy László uradalmától, Sárosd.

22.
Budapest, 1906. márczius 14-én.
Feltöltés
száma, 10
alomszám
tengeri
zabosbűk
A forg
Árak
480-520
száma 28
tengeri
zabosbűk
520-520
400-400.
Vetőn
Az eny
magfélék
napokban
váltotta fe
előrehalad
illetve a
volna és a
heremag-
van. Term
ben a ker
időben, u
következn
apadtak és
teljesen el
hasonlítha
ésben. Sá
általán nem
delkeznek
Nyúlcsap
igen cseké
de ezen a
pontját mé
nem válto
többi mag
nem állott
Jegyzések
koronákban
Lóhere
Lucer
Bükkö
Muhar
Baltac
Hámoz
A budap
más az 190
1-6l a mai
nél és term
Gömszárlat
Olo
Mauthner C
M. Mezőg.
Haldek ign
Szalay Gyul
Frommer A
L. P.**) közz
Kramer Lip
Beimel és
Klein Vilma
Lamberger
Szemere és
Teleki Arv
Weiner Ter
Fuchs Fild
Szávostl E
Radwaner J
Aradvárn.
Funkelstein
*) A h
féle magvak
**) Lészán
A szesz
vált és nag
valamivel o
Helybeli
141.50 K., a
vidéki mező
1 K. olcsób
Élesztősz
nagyban fel

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-
utca, 1906. március hó 16-án. A székesfővárosi vásár-
igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 152 szekér réti széna, 10 szekér muhar, 18 szekér zsupszalma, 15 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, 2 szekér tengeriszár, 11 szekér egyéb takarmány (löhére, luczerna, zabosbúkköny, köles stb.), 100 zsák szecaka.

A forgalom lanyha.
Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 480—620, muhar 600—880, zsupszalma 260—340, alom-
szalma 260—300, takarmányszalma —, 100 kéve tengeriszár 1700—1800, egyéb takarmány 500—520, (új) zabosbúkköny 540—620, löhére —, luczerna 320—520, köles —, sarju —, szalmaszecaka 400—400. Összes kocsi-szám 210. Összes súly 252,000 kg

Vetőmagvak. (Mautner Ödön tudósítása.)

Az enyhe időjárást, mely az elmúlt héten az összes magfélék keresletét annyira élénkítette, az utolsó napokban az ország minden vidékén havazás és fagy váltotta fel. A vetési időny azonban már sokkal inkább előrehaladt, semhogy ezen körülmények a magüzletre, illetve a magvak kelendőségére hátrányosan hatottak volna és az üzlet továbbra is zavartalanul folyt. *Vörösherep*-ban a nagyobb mérvű kínálatnak, ugylátszik vége van. Termelők már nem rendelkeznek áruval és amennyiben a kereslet továbbra is így tartós lesz, mint az utolsó időben, úgy okvetlenül szilárdabb hangulatnak kell bekövetkezni. *Luczernamag.* A készletek jelentékenyen le-
apadtak és biztosra vehető, hogy a még meglevő áru teljesen el fog fogyni. *Takarmányrépamag* továbbra is hasonlíthatatlanul nagyobb mértékben fogy, mint az elmúlt évben. Sárka oberdorfi faját Németországból már egyáltalán nem ajánlanak és még csak egyes czégek rendelkeznek valamelyes, alig számbavehető mennyiséggel. *Nyulszapukában* a nagy kereslettel szemben a készletek igen csekélyek, minek folytán ára rohamosan felszökken, de ezen áremelkedés mint látszik, mindazonáltal tetőpontját még nem érte el. *Búkköny* ára a múlt hét óta nem változott, a forgalom ebben eléggé élénk volt. A többi magfélékben legutóbbi tudósításunk óta változás nem állott be.

Jegyzékek nyersáruért 100 kg.-ként Budapesten koronákban:

Löhére	prima minőség	114—116
"	esőverte minőség	110—116
Luczerna	prima minőség	124—128
"	II-od oszt. minőség	116—120
Búkköny		20—24
Muhar		18—20
Baltaczim		30—32
Hámozott baltaczim		64—66

Vetőmagvak ólomzárólása.*

Budapest, 1906. március 15.

A budapesti magy. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás az 1905—1906. idényben, azaz 1905. évi július hó 1-től a mai napig az alant megnevezett magkereskedőknél és termelőknél a következő vetőmagmennyiségeket ólomzárta:

Ólomzárólató félt	m e t e r m á z s a			
	Luczerna	Löhére	Egyéb	Összesen
Mauthner Ödön, Budapest	3143	3861	—	7001
M. Mezőg. Szövetk. Budapest	1939	2207	298	4444
Haldek Ignác, Budapest	1140	558	100	1798
Szalay Gyula, Budapest	593	395	46	1034
Frommer A. H. ut. Budapest	399	103	—	502
L. P.**) közraktárváll., Budapest	122	338	13	473
Kramer Lipót, Budapest	174	266	—	440
Beimel és fia, Budapest	360	57	—	417
Klein Vilmos örk., Temesvár	188	62	—	250
Lamberger Károly, Budapest	93	48	11	152
Szemere és György Budapest	48	79	—	127
Teleki Arvéd gróf Drassó	66	52	—	118
Weiner Testvérek, Szombathely	—	34	—	34
Fuchs Fülöp, Budapest	21	—	—	21
Szavost Emil Budapest	5	6	—	11
Radwaner J. L., Budapest	11	—	—	11
Aradvárn. Gazd. Egy. Arad	10	—	—	10
Funkelstein József, Arad	7	—	—	7
Összesen	8316	8076	468	16860

*) A hazai mezőgazdaságra káros amerikai herefélék magvakát a magvizsgáló állomás nem ólomzárta.
**) Leszámitoló és pénzváltó banknak olvasandó L. P.

Szeszűzlet.

A szeszűzletben e héten a forgalom változatlan gyér volt és nagyobb tételek főleg azonnali szállításra csak valamivel olcsóbb áron voltak elhelyezhetők.
Helybeli szeszfinomított finomított szesz adózva 141—141.50 K., adózatlanul 42—42.50 K. ajánlottak nagyban; vidéki mezőgazdasági finomított főleg azonnali szállításra 1 K. olcsóbb ajánlatokat tettek.
Élesztőszesz adózva 141 K., adózatlanul 42 K. kelt nagyban felsőmagyarországi vevők által vásárolva.

Denaturált szesz nagyobb kínálat folytán 33—38.50 K. jegyzetik nagyban és 1 K. drágábban kicsinyben kötésre.

Galicziából tartányarut 1.50 K. olcsóbban ajánlottak azonnali szállításra.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz azonnali szállításra 36 K., későbbi szállításra 36.50 K. kelt el ab termelő állomás.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 37.50—38 K.

Bécs. Kontingens nyersszesz 37—37.40 K.

Budapesti heti jegyzés:

	nagyban	koronákban
Finomított szesz adózva	141—141.50	—
" adózatlan	42—42.50	—
Élesztőszesz adózva	141.25—141.50	—
" adózatlan	42—42.50	—
Nyersszesz adózva	138—138.50	—
Denaturált szesz	38.50—39—	—

Az árak 10,000 literfokkonként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Lujza gözmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1906. márc. hó 15-én. Netto-árak 100 kg-éknél, Budapesten, elegysúly tisztasúlyként, zsákostul. Kötelezettség nélkül.

Szám: 0 1 2 3 4 5 6 7

Ár K.: 26:80 25:80 24:40 23:60 22:80 21:60 19:80 17:90

7/8 7/4 8 Korpa: F. G.

15:90 15:10 12:80 Ár korona: 10:80 11—

Rozsaszitárak:

0 0/I I FR II II/b III IV

K.: 21:60 21— 20:40 19:80 19:20 17:40 16— 13—

RK

11:40

Élelmiszerek nagybani árai a központi vásár-csarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése. 1906. március 16-án.

A közeledő husvétüi ünnepek hatása már észlelhető a piacon. Különösen szepős bárány, sonka, füstöltus és baromfi keresettek. A vaj állandóan szilárd irányzatot követ. Idei zöldség sima elhelyezésre talál, a tor-mára azonban alig van vevő. A tojás ára az időjárás változása folytán emelkedett.

Mai árak:

Husnemfiek: vidéki marhahus hátulja 100—112 kor., eleje 80—90 korona, vidéki borjú bórben, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 120—140 K., helybeli borjú-hus 130—150 K., sertéshus szalonnával la. 116—128 K., lehuzott sertés 120—128 K., szalonna friss 152—160 K., szalonna, sózott 130—138 K., szalonna füstölt 160—180 K., olvasztani való 128—130 K., hárj 152—160 K., sertésszár 142—144 K., mind métermázsánként. Füstölt-hus (vidéki) kg.-ja 1:40—1:80 K., hazai sonka 1:60—1:80 K., szalámi 1:60—1:80 K.

Vad: Öz 0—0—0—, szarvas 0—0—0—, vaddisznó 0—0—0— korona kg.-ként.

Baromfi-félék: élő rántási való csirke 2:40—3:20 K., sütni való 3—4— K., kacsa sovány 6—8— K., kacsa hizott 8—12— K., lud, hizott 14—20 K., tyúk 3:40—5— K., pulyka 12—16— K. páronként. Vágott szepén tisztított baromfi, hizott lud 1—1:80 korona, hizott rucza 1:80—2— K., hizott pulyka 1:50—1:80 K., poulard 1:60—2:80 K. drb.-ként.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) 2:40—2:80 K., főzővaj (köpül) 1:80—2:20 K., tehénturó 30—48 fill.

Zöldesfélék: burgonya (vagonáru) sárka 4—4:40 kor., róza 5:60—5:80 K., fehér 4—4:20 kor., kifi 8—10 K., sárgarépa 100 köt. 7—8— K., petrezselyem 100 köt. 9—12 kor., vöröshagyma 11—12 K., fokhagyma 42—48 K. Fejeskáposzta — K. 100 kg.-ként.

Gyümölcsfélék: Alma: választott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathán, nyári batul stb.) 100—120, másodrendű 80—80, harmadrendű apró áru 30—40 K., körte elsőrendű 50—100, másodrendű 30—50 K. mm.-ként.

Vegyesárak: Bor és szesz italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 120—140 fill. kg.-ként. Gyümölcsöz 0—0— K. kg.-ként. Gomba szá-
rított 2—3— K. — kg.-ként. Szappan, szegedi — fillér kg.-ként, közönséges fekete szappan 44—48 korona métermázsánként.

Tojás: bácskai 73—75 korona, erdélyi apróbb áru 71—73 K. eredeti ládánként (1440 drb).

Hideghusvásár a Garay-téri élelmi piacon 1906. március hó 16-án. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 52 árus 44 drb sertést, 1 árus 56 drb stúdót, 3200 kg. friss húst, 1400 kg. füstölt húst, 700 kg. szalonnát, 600 kg. hájat, — kg. zsirt, — kg. kolbászt, — kg. hurkát, — kg. füstölt szalonnát, — kg. kocsonyahúst, — kg. disznósajtot, — kg. (— drb) sonkát, — kg. tőpörtöt.

Videkről és pedig összesen: 126 drb sertést.

Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertéshus 1 kg. 132—210 fillér, stúdóhus 1 kg. 128—160 fillér, füstölt sertéshus 1 kg. 160—180 fillér, szalonna zsirnak 1 kg. 140—148 fillér, füstölt szalonna 1 kg. 180—200 fillér, hárj 1 kg. 148—156 fillér, disznószér 1 kg. 160—160 fillér, kocsonyahus 1 kg. 80—100 fillér, füstölt sonka 1 kg. 180—210 fillér, kolbász 1 kg. —, disznósajt 1 kg. —, hurka drb —, tőpörtü 1 kg. — fillér.

Budapesti lóvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1906. március 15.

Főlhajtattott: Árak (drb-ként koronák)

	Árak
Jobb minőségű hátasló	— drb
Könnyű kocsiló (jukker)	16 " 300—380
Nehéz kocsiló (luntós)	— " —
Igás kocsiló (nyugati vér)	60 " 200—340
Ponny	— " —
Fuvarozlovak	76 drb 110—180
Parasztlovak	120 " 60—140
Alárendelt minőség	89 " 26—50
Összesen	316 drb

Eladatlan maradt — 156 drb

Irányzat: közepes.

Budapesti juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1906. március 12.

Főlhajtattott:

Magyarországból	186 drb juh	— drb kecske
Szerbiából	— drb juh	— drb kecske
Összesen	186 drb juh	— drb kecske
Eladatlan maradt	— drb juh	— drb kecske

Árak

(kilogrammonként élőszuliban, korona értékben).

	per kg.	páronként
Hizott ür	55—58 fill.	40—53 kor.
Feljavított juhok	— " —	— " —
Kiverő juhok (anya)	— " —	— " —
Kisrojt kosok	— " —	— " —
Szerbiai juhok	— " —	— " —
Kecskék szerbiai	— " —	— " —
Báránycok	— " —	— " —

Irányzat: lanyha.

Budapesti szurómarhavasár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1906. március 15.

Árak

(kilogrammonként élő szuliban vagy vágószuliban fillérekben).

Főlhajtattott:	I. oszt. II. oszt.	
	Magyarországból élő borjú	206 drb 92—100 kiv. 108
" leszurtt	7 " —100—112	
Magyarországból élő bárány	10 " —	
" leszurtt	2346 " 8—16	
Ausztriából élő bárány	— " —	
" leszurtt	— " —	
Ausztriából élő borjú	— " —	
" leszurtt	— " —	
Összesen	2559 drb	

Eladatlan maradt — drb élő borjú, — drb leszurtt bárány.

Irányzat: borjúknál változatlanok az árak. Bárány-árak 1—2 koronával estek.

Budapest ferezcsyvárosi sertéskonzumvásár.

1906. március 15.

Heti főlhajtás összege	Erközött wagon	Körözött összesen darab	Sertésközvá-góhára el-szállított	Eladatlanul maradt
március 9-16l	101	3415	3565	8
márc. 15-ig	—	—	—	—

Napi árak fillérekben

N a p	Üreg né- hárpáron- ként	Páronként 230—350	Páronként 300 kg. félh.	Páronként 220—300 kg.	Könnyű 220 kg.	Husos fajta
-------	-------------------------------	----------------------	-------------------------------	-----------------------------	-------------------	----------------

1 márc. 9.	—	—	—	—	—	—
márc. 15.	—	118—	—	—	—	—
2 márc. 2.	—	124—	128—140	133—140	133—140	—
márc. 15.	—	130—142	134—142	132—142	—	—

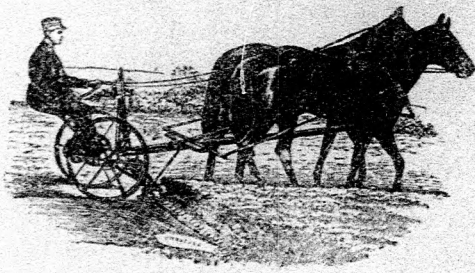
1) Az árak élőszuliban levonás nélkül értendők.

2) Az árak élőszuliban páronként 45 kg. életsúly és

40% levonással, kilogrammokban értendők.

Irányzat: a vásár élénk, az árak változatlanok.

Uj Fűkaszáló „Darling“.

Kedvence minden tulajdonosának — szolidabb az amerikai gyártmányoknál.

Szénaforgatók — Lógereblyék Uj gabonaaratógép „Handy“

UMRATH és Tsa BUDAPEST, V., Váci-körút 60.

Gőzcséplőkészletek 12 HP-ig — Ipari mozgonyok 100 HP-ig.

Legjobb tejtőlőző a BALTIK.

A BALTIK SEPARATOR

nemcsak azért arat nagy sikereket és részestül mindenütt elismerésben, mert a leginkább és legmodernebb tejtőlőző,

hanem azért mert a szerkezet egyszerűsége a Baltik kezelését még egy gyermeknek is lehetővé teszi. Miután az egész szerkezet el van zárva, szerencsétlenségnek eleje véttetett és a géprészek sem romlásnak, sem piszkolódásnak nincsenek kitéve.

Kérje árjegyzékünket, valamint a modern késziseparatorokról írt bírálatunkat.

Magyar Baltik Separator Központ

BUDAPEST, V., TÜKÖR-UTCZA 5. SZ.

Szállítunk teljes tejjgazdasági berendezéseket.

ELADÓ

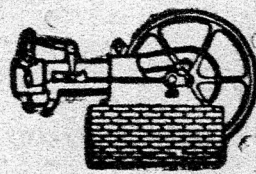
gr. Károlyi Mihály ur ömeltósága dobrói uradalmában 50 darab 2 éves

electoralnegretti tenyészkos.

Szives megkeresések

Jószágfelügyelőség Kompolt,

u. p. Kápolna, Heves m. czimre intézendők.

BECK ÉS GERGELY

Budapest, V., Váci-ut 12.

Benzinmotoros cséplőkészletek.

Teljes malomberendezések

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.

Teljes olajgyári berendezések.

Elismert legjobb kivitelben szállítanak s mindenkor raktáron megtekinthetők.

Büttner egyetemes szárítóján

aszalhatunk cukorrépa-leveleket és fejeket, tengeri-, cichoria- és burgonyaleveleket és szárazakat, lóherét, burgonyát, répát és egyéb mezőgazdasági terményeket. Büttner cukorrépaszelet-szárítója. Répagyökér értékesítése. Büttner Rajnai Kazán- és Gépgyár T. K. Sz. Uerdingen a/Rh. szárítótelepek különleges gyára. 145 telep üzemben.

Vezérképviselet Magyarországon és Ausztriában részére:

Steiner és Wallesz, Bécs, I. Graben 16.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK

UJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE.

WOHANKA-FÉLE JAVITOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI

TENYÉSZTÉSE VEGYI FAJVÁLASZTÁS ALAPJÁN.

NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMELÉS

~ SZAVATOLÁS MELLETT ~

WOHANKA és TÁRSÁBUDAPEST, V. VÁCI-KÖRÚT 76.

HÁZI KEZELÉS.

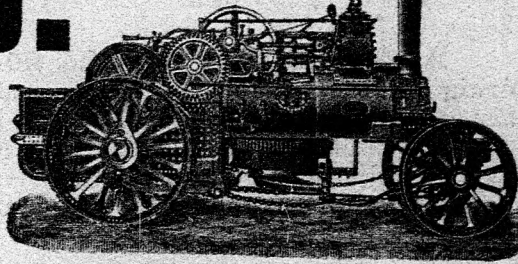
KEMNA J.

BUDAPEST • BOROSZLÓ

gőzke- és gépgyáros ajánlja fellümmelhatlan gőzekét, gőztühengereit és gőzcséplő-géppel párosított szecskavágóit.

Mindenemű felvilágosítással készséggel szolgál a magyarországi özégvezetőség.

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utcza 8.

Előnyös beszerzési mód.

Jutányos árak.

Hiszen Önnek van hizó állata!

RENDELÉS:

Döry József ur
dalmadi uradalma és ménese
Dombóvár.

1901	5	waggon
1902	8	"
1903	10	"
1904	14	"
1905	10	"
1906 január	2	"
1906 február	2	"
		51 waggon

MOLASIN erő- és egészségi takarmány.

EREDMÉNY:

Geiringer és Neufeld
szarvasmarha-, sertés- és juh-bizományi üzlet
WIEN II., Hedwiggasse 2. írja:

B. kérdezősködésére tisztelettel tudatjuk, hogy mi már hosszú évek sora óta vesszük át Döry József ur uradalmának összes hizó állatait és a hizalással teljesen meg vagyunk elégedve.

Nemcsak mi magunk, hanem vevőink is (mészárosok) Döry József ur uradalmának hizó állatait legelőrendűnek tartják és ezért majdnem minden esetben magasabb árat fizetünk, mint más hizalóknak.

Tisztelettel:

GEIRINGER és NEUFELD.

Erő- és egészségi takarmány

Törvényileg védve.

MOLASIN

Törvényileg védve.

lovak, tejelő-, hizó- és igavonó-állatok, juhok, sertések és szárnyasok hizalására. Körülbelül 40 százalék cukrot tartalmaz és ugyanolyan mennyiségű más drága takarmányt pótol. Évi fogyasztás több mint 1 és fél millió méterháza; előállítatik Ausztria-Magyarország, Németország, Angolország, Franciaország, Oroszország, Svédország és Transvaalban.

Számos bizonyítvány több évi használat alapján áll rendelkezésre:

Telefon: 21521.

CAMILLO STEIN, WIEN, I., Bartensteingasse 4.

Telefon: 21521.

Ára waggon vételénél ah gyár 5 korona 50 kilogrammonként, zsák nélkül netto kassza.

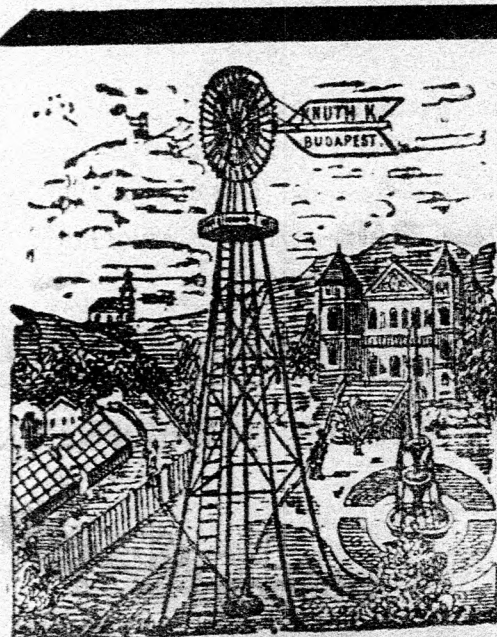
A FŐHERCZEGI KERTÉSZET

= Kistapolcsányban =

erőtéljes szép példányokban a következő **diszfákat** ajánlja:

Gleditschia triacanthos (Lepényfa),
Acer negundo foliis albo-variegatis (fehértarka-levelű jávör),
Robinia Bessoniana (Besson-féle gömbakác),
Robinia Decaisneana (Rózsaszínű virágzó akác),
Aesculus hippocastanum (Vadgesztenye),

ugyanott kaphatók még **diszbokrok** és **gyümölcsfa-oltványok** nagy választékban. 6258

Knuth Károly

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

**BUDAPEST, VII.,
Garay-u. 6-8. sz.**

Elvállal: Kőszánt-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz- és vízvezeték-, csatornázások, szellőztetések, csöttek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönben kőszánt-, olaj- és petróleum-vezetékbe nyeri gépek értékesítését, cölöp készítéseket, létesítést, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.
VV Legjobb minőségű VV kőgyagy-csövek raktáron.

PÉNZ!

Olcso váltó és törlesztéses kölcsönöket nyújtunk a legrövidebb idő alatt, elsőrangú pénzügyintézetből, honnan már milliókat folyósítottunk. Hogy megbízásainkat gyorsan lebonyolíthassuk, engedünk t. ügyfeleink általános óhajának és irodánkat — szolid üzleti elveink szigorú fentartásával — Budapestben is megnyitottuk.

Neuschlosz Testvérek

törvényszékiileg bejegyzett cég, bankbizományosok

Budapest,

VI., Uj-utcza 12. sz. I. em.

Interurbán-telefonszám 94-53.

Szatmár,

Deák-tér 7. sz. I. emelet.

Interurbán-telefonszám 16.

Elsőrangú referenciák.

Válaszbélyeg melléklendő.

Szatmár sz. kir. város tulajdonát képező, Szatmár határában levő 1160 hold kintű

legelőnkből

150-200 holdat, kisebb részletekben is bérbeadunk.

5188

Feyer tanár

folytonégő barnaszén-tüzelésű töltőkályhái.

== Bármely hazai szénnel fűthetők. ==
Mindenféle igényeknek megfelelnek.
Nincs többé szükség drága külföldi szenekre.

Árjegyzéket és költségvetést ingyen és bérmentve küld

Markhót és Lossinszky okl. gépészmérnökök

műszaki irodája, Budapest, V. ker., Lipót-körut 7. sz.

Munkácsy-féle szab.

takaréktűzhelyek.

1904. Földmivelésügyi miniszt. 600 k. első díja.

1904. Veszprémmegyei gazdasági kiállítás Aranyérem

1904. Hódmezővásárhelyi gazdasági kiállítás Elismerő oklevél.

Mindenféle igényeknek megfelel, készül 22-féle nagyságban

== csempeburkolattal is. ==

Méltóságos gróf Wenckheim Antal ur
fiörökősei benedeki (u. p. Gyula) gazdaságuk
hazai fésűsgyapjas juhászatukból:

24 darab öreg,
15 „ 2 éves,
22 „ 1 éves

tenyészkos eladó.

Felvilágosítással szolgál:

GALGÓCZY GÉZA

urad. ispán.

Eladó birtokok

a Vágvölgyben, közel gyorsvonati állomáshoz, 8000 m. hold, fele prima gazdaság czukorrépatermeléssel és gazdasági iparral, fele vágható bükk- és fenyőerdő, remek emeletes, kényelmes kastélyllyal 1.500,000 frt.

a Csalóközben, vasut mentén 2500 kat. hold kitűnő szántó, saját intenzív kezelés alatt, kifogástalan épületekkel, modern kastélyllyal 785,000 frt.

a Bécs-Budapest fővonalai vasútállomástól, 20 km. nyire országuton 1600 m. hold, melyből 1000 h. szántó és rét, a többi legelő és erdő, igen jó épületekkel, szép kastélyllyal 225,000 frt.

Bpest-Losonez fővonal mentén, 8 km. gyorsállomástól, 1200 m. hold gazdaság és vágható erdő, szarvas- és vaddisznóvadászattal 150,000 frt.

Beyer Károly Budapest, V., Báthory-utca 5.

Telefon 12-85.

Vetőburgonya

fajtisztán kezelt Imperator, Max-Eith, Prof. Woltmann, Omichen, Hortenzia és Magyarinkes burgonya kapható, vevő zsákjaiban „Kisvárda” állomáson átadva mm-ként öt koronáért. Czim: **Reizman Herman** Kisvárda. Ugyanott többszörösen díjazott 2 és 3 éves magyar tenyészvikák kaphatók.

GÖZEKE Acetylen-lámpák.

Éjjeli szántásoknál gőzekékre különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

Automobil-lámpák.

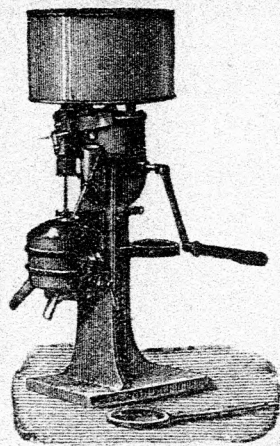
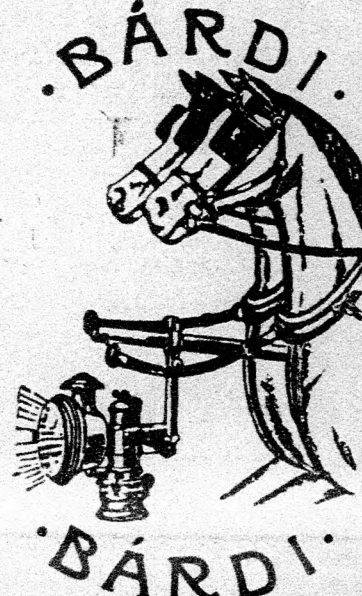
Kézi-, kocsis-, spritzbogen-, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló-

Acetylen-lámpák.

BÁRDI JÓZSEF

Budapest, VI., Gyár-utca 10. sz.
Andrássy-ut és Király-utca között.

Árjegyzék ingyen.

Eredeti „MELOTTE” tejcentrifugák

a világ legrégebbi és legjobb tejfőldőzőgép!

Játszi könnyű kezelés. Legcsekélyebb kopás. Leg-
főbb lefőldözés. Legnagyobb munkaképesség. Gyorsan
és igen könnyen tisztítható. Nincs javítás. Több mint
125,000 darab van napi használatban az egész világon.
Óránkénti munkaképesség 125-500 liter kézihajtásra.

Magyarországi képviselő

GEITNER és RAUSCH
BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 8.

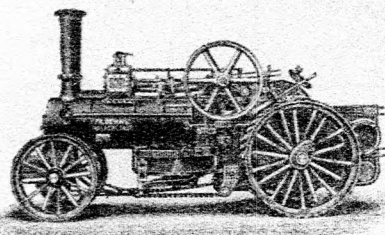
A sárafalvai (Torontálm.) bér gazdaságban eladás alá kerül:

1. 60,000 drb vaskampó (kuka),
2. 30,000 drb 4 méter hosszú dohányzsinog,
3. 15 drb ökor-szekér, 3-as, 2-ös és 1-es ekék.

Megkeresések **Löffler Béla** címére küldendők

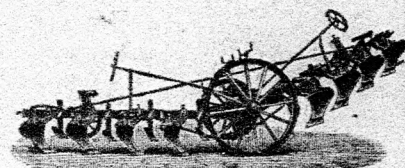
SÁRAFALVÁRA (Torontálm.).

Dehne Frigyes gép- és gőzeke-gyára Halberstadtban, Németország.

Ajánlja szabadalm. és egyedül létező újításokkal bíró **COMPOUND** mozdonyu gőzeke-készleteit, mint a jelenkor legtekintetesebb gépeit, kedvező lefizetés és olcsó kamatlat mellett. Részletes költségvetéssel az alanti vezérképviselőség szolgál:

TIMÁR EDE Budapest, V., Lipót-körut 28. sz.

Ajánlok tavaszi szállításra koránérő és rendkívül bőtermő

alcsuthi és székelytengerit

à 20 korona métermázsánként Somkerék-Udvarhelyen feladva. Előjegyzések már most elfogadhatnak.

Kuhn Menyhért
Sajó-Szent-András, u. p. Somkerék.

Ré pamag

oberndorfi 48 korona, székelytengeri legkorábbi, bőtermő prairie királyné tengeri; lámpanélküli **költőgép** 125 tyuktojásra ... 96 korona. **Tenyésztojások**

gróf Teleki Arvéd
drassói uradalmában, u. p. KÖNCZA.

Magyar motor gyári vállalat **KORÁNYI és TÁRSA**
BUDAPEST, Aggteleki-u. 2.
Leggazdaságosabb üzemű
Korányi-féle benzín- és nyersolaj **MOTOROK**
Költségvetés díjtalan.

Eladó uri birtok!

Győrmezőgyében 2 vasútvonal között egy nagy kertben fekvő igen szép uriak 6 szoba, konyha, fürdőszoba és melléképítmények, istálló, ocselédház és egy nagy magtárépület, mely tekintettel a helyi viszonyokra, gőzmalomnak is igen alkalmas volna, 20 hold szántóföld és réttel 30.000 koronáért kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos 5226

GOLDSCHMID SÁNDOR, GYŐRÖTT.

Gazdaságokban s kisiparban nélkülözhetetlen a **Reformátor** benzinmotor és motorlokomobil.
Motorok minden nagyságban állandóan raktáron.
Számos elismerés.
Signer F. és R.
Bpest, VII., Kertész-u. 50-52.

Államilag ólomzárolt: lóherét és luczernát, mindenművetőmagvakat Gépolajat Gépkénőcsöt Kocsikenőcsöt Vaselint Petróleumot Kékkövet Zsákot, ponyvát Zsáklombát Disznózsirt, szalonnát és egyéb gazdasági cikket megbízható jó minőségben legjutányosabb árban ajánl:

KRAMER LIPÓT nagykereskedő BUDAPEST, V., Kálmán-utca 3.
Sürgönyöztem: „Ceres” Budapest.
TELEFON: 38-11.
Árjegyzékkel és részletes külön ajánlattal díjtalanul szolgálók.

10 millió ákáczfacsémete 1000 darab 2 koronától 25 koronáig.

30 millió élősövény csemete Glaeditia, galagonya, gyertyán stb. 1000 drb 6 koronától feljebb.

500.000 tölgy csemete 1000 drb 8-12 kor.-ig. Nagy választék gyümölcs, diszfa és cserjékben. Különösen szép és erős gömbkákácok darabja 1 koronától feljebb. Kivánatra küld bérmentve részletes képes árjegyzéket.
Gróf BATHYÁNY-féle uradalmi intézőség Csérendlak, u. p. Vas-Ferenczfalva.

100 drb diófa,

magas törzsű, szép koronájú, nemes fajta, külterésre alkalmas 6-8 éves csemete megvételre keresetlik.

Ajánlatok a csemeték és a fajta pontos leírásával s az ár megjelölésével

Vaiszlovich Emilhez NAGYVARAD, (Fő-utca) kéretik. 2719

Gyümölcs- és diszfák, diszbokrok, fenyőfélék és rózsákat részletes árjegyzék szerint szállít,

kertalakításokat terv és költségvetés szerint készit 5223

PECZ ÁRMIN cs. és kir. udvari műkerész és faiskola-tulajdonos Budapest, VIII., Kálvária-tér 8.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci körút 68.
Általános forgalmazók és elvett ajánlatnak.
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakezalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, szétvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-szorzólok, daráló, grófmalmok, egyetemes szálakék, 2- és 3-fasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek

Hirdetések felvételnek a „Köztelek” kiadóhivatalában Budapest, Üllői-ut 25

Bámulatosan olcsó kerítések!
Szűbbtermetűk figyelmébe! Mezőgazdák figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR
sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára
Budapest, VIII., Üllői-út 48. sz.
ajánlja kizárólagosan **Hungária sodronyfonatát** mint a legelőszertűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyével fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- s mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos eme találmány előnye: Olcsóság!
Horganyzott vassodronyból (nem kell befesteni):
körülbelül 5 centiméter lyukbőségűvel,
készsítésben 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1-50 méter magasságban 1-5, 2-2, 2-5 és 2-8 milliméter dróterősségűkből.
Sodronyterősség: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-2 2-5 2-8 mm.
Ár □-méterenkint: **40 48 56 64 72 86 100 120** fillér.
Körülbelül 3x5 centiméter (kossankás) lyukbőségűvel:
készsítésben: csakis 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben.
Sodronyterősség: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-2 2-5 2-8 mm.
Ár □-méterenkint: **58 66 74 82 96 110 130 150** fillér.
Csomagolásért, feladásért és kezelési költségekért számíthatik □-méterenkint 1 fillér, de egy küldeménynél legalább 50 fillér.
Célszerűség: A fonat elegendő súrú lévén, még apró baromfi átkelését is megakadályozza; felső és alsó szélén pedig tűkűsek, tehát az átmenést megnehezíti. A fonat csavarai szilárdak — mint vékony sodronyűtések — a kerítés hosszirányában futnak, miként nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összenyomása tehát ki van zárva. 1/2 m. magas fonat kapható az 1 m. magasnak középen való elvágása révén.
Kényes kezelés: Késél megmunkálva, egyszerűen a fadusokhoz szegesséző horganyozott ketős szeggekkel, a fonat sima és fejeze marad. Ez által a fonat bármikor lecsúszhat és más helyen ismét fölérőíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Fezsítés-sodronyok, oszvarok stb. alkalmazása főlegesen. A fonat fölött egy-két sor tűkűsodrony alkalmazva, a kerítés lezárása szerint megmagasítható. — A tűkűs sodrony ára méterenkint 6 fillér, horganyozottan, 6 cm. tűkűvelőllyel.
Számos elismeréssel áll rendelkezésre.
Tovább gyárt és szállit: kézműves gép- és kézi sodronyfonatokat; csinos és erős kivevő kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erdei-vasakat sodronyfonat és kovácsolt vasból, föld- és kavicsrostát, kosarakat, magtár-ablakrostélyokat, szőrszálkosarokat, szikrafogókat, szőlőbogyószorítókat, cséplőgépekbe való gabonaszótályozó-hengereket stb.
Árjegyzék ingyenes és bérmentve. — Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

FISCHER M., Eger, Csehország

gépgyár és vasöntöde

Legolcsóbb, legjobb és legszolidabb forrás gazdasági gépek és mindennemű eszközök bevásárlására.

!! Ártapok és költségvetések ingyen !!

Erdősítéshez szükséges

tölgy, lucfenyő és minden egyéb lomb- és tűlevelű facsemete.

Élő sövénynek akác, gleditschia Maclura Aurentiaca, a mely áthatlan sövényeket képez. Gyümölcsvadoncok, rózsák, szegfűk, 43-féle legújabb fajburgonya nagy mennyiségben kapható.

FARAGÓ BÉLA cs. és kir. udvari szállító, fal- és kőtelep tulajdonosnál Zalaegerszegen.

Vadetesítésre és csenderesek, fáczánosokhoz való növények. Arjegyzék kívánatra ingyen!

Földhaszonbérleti felhívás.

A főméltóságú herceg Esterházy Miklós ur hitbizományi tulajdonát képező, Tolna és Veszprém vármegyében fekvő 34,407 hold 1252 □-ölyni kiterjedésű orzrai uradalom, husz béresoporra felosztva, az 1907. évi november 1-től kezdődő 12 vagy 20 évi tartamra haszonbérbe adatik.

Az alább felsorolt béresoportok elégséges mennyiségű és megfelelő minőségű lak- és gazdasági épületekkel vannak ellátva. Ajánlat azok mindegyikére külön teendő, de egy és ugyanazon vállalkozó egyenél több béresoporra is tehet ajánlatot.

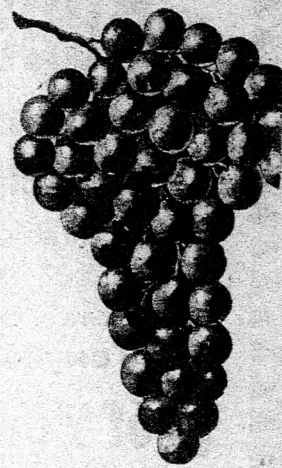
Az egyes béresoportok térrajza, valamint a haszonbérleti feltételek a hercegi központi igazgatóságnál Kismartonban (Sopron-megye) vagy pedig az uradalmi felügyelőségnek Dombóvárott megtekinthetők, ugyancsak a dombóvári uradalmi felügyelőnél előzetesen történt jelentkezés után a béresoportok a helyszínen megtekinthetők.

Felhívottnak mindazok, a kik alábbi béresoportok valamelyikének kibérlésére vállalkozni kívánnak, hogy írásbeli ajánlataikat a hercegi központi igazgatósághoz, **Kismartonba, 1906 május hó 15-ik napjáig beküldjék.**

Az ajánlatokban a bérelni szándékolt béresoportért egészben felajánlott évi haszonbér számokkal és betűkkel kiírandó és pedig külön a 12 vagy 20 évi bértartamra vonatkozólag. Együttal tartozik az ajánlattevő kijelenteni azt, hogy a haszonbérleti feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Ö Hercegsége részére fenntartatik az a jog, hogy az ajánlattevők között szabadon választhasson és az ajánlatot tetszése szerint visszautasíthassa, vagy pedig új ajánlattevővel tárgyalásokat kezdhesse.

A központi igazgatóság az ajánlati határidő letelte után azon vállalkozókat, a kiknek ajánlatát a további tárgyalásra ö Hercegsége alapul elfogadhatónak találja, szóbeli tárgyalásra fogja meghívni s egyidejűleg velük közölni azt az összeget, mely bánatpénzképpen előzőleg a kismartoni hercegi központi pénztárba befizetendő leszen. A tárgyalási határnapok kitűzését és tárgyalásokhoz meghívandó vállalkozók sorrendjének megállapítását a központi igazgatóság a maga részére tartja fenn, ugyancsak fenntartja magának azt a jogot is, hogy a szükséghez képest több ajánlattevőt versenytárgyalásra hívasson fel.

Szép és fajtiszta szőlője csak annak lesz, ki másodéves, kitűnő minőségű fás, gyökeres szőlőtőlványok, **Renard János-tól Nagyösz** sürgősen rendel. I. osztályú ezre 70 frt.

A hol a mi eredeti stájer **Iodenkalapjaink**

nem kaphatók, kérje nagy képes árjegyzékünket.

Josef Pichler & Söhne
cs. és kir. kalapgyár
Grätz, Körösisstrasse 7.

Sorszám	A béresoport neve	katasztrális holdakban										Összesen			
		Beltelek	Szántóföld	Rét	Legelő	Legelő erdő	Haszontalan								
1	Magyarkeszi	29	168	1585	1262	153	1005	243	45	—	—	12	698	2023	1578
2	Zsigmond-major, Mohartelek	12	888	900	854	132	8	124	1090	—	—	20	448	1270	88
3	Fornád	25	1472	1176	834	118	1484	93	185	—	—	33	1446	1448	621
4	Kecsege	42	57	1617	464	162	891	161	591	—	—	101	1408	2085	301
5	Csulányos	—	—	668	800	67	512	92	1377	—	—	1	400	829	1489
6	Martinca	9	476	1533	70	206	114	150	528	—	—	40	1125	1943	713
7	Dorogh (Ó-uj)	18	120	825	359	83	864	53	404	—	—	8	1500	990	47
8	Döbrönte	7	790	1378	238	150	—	266	1169	251	1159	18	358	2072	514
9	Sári (Belső-Külső)	51	778	2027	1345	146	1325	637	1289	—	—	63	43	2926	1580
10	Tóti	56	76	1881	448	259	857	622	642	—	—	83	90	2902	513
11	Gyánt	56	1084	1917	122	386	283	461	958	—	—	67	239	2888	1136
12	Bogara	10	175	977	1136	75	1347	79	1579	28	900	50	—	1222	337
13	Adorján	13	281	857	623	176	270	33	101	—	—	12	998	1092	673
14	Majsa	28	1523	1596	1470	238	1180	293	507	11	700	118	23	2287	603
15	Kistava	14	1190	1023	623	234	1143	45	814	—	—	22	806	1340	1376
16	Ságh	8	1570	610	819	78	973	94	1476	—	—	22	340	815	378
17	Medgyes (Ó-Uj)	18	737	1707	635	155	1544	310	358	—	—	81	1088	2274	62
18	Kulesár Okránd	2	161	909	690	132	798	86	1094	—	—	19	680	1150	223
19	Nyárási (Bence)	13	163	1057	373	116	299	245	1549	—	—	56	161	1488	948
20	Bedegh	19	1341	1016	713	139	1271	161	698	—	—	18	46	1355	872
	Összesen	439	253	25347	1081	3219	258	4258	954	291	1159	851	747	34407	1252

Kelt KISMARTONBAN, 1906 évi.

Az Esterházy hercegi hitbizományi javak központi igazgatósága.

(Közvetítők alkalmazása kizáratik. — Utányomás nem díjaztatik.)

Süldősértések eladása.

Az egeri főkapitán uradalmi kormányzósága 850 darab, vészen 70%-al átment, 16 hónapos vegyes herélt süldőt zárt ajánlat mellett elad, melyek az egyéki gazdaságban vannak elhelyezve. Vasuti állomás. Egyek. A zárt ajánlatok folyó hó 28-án délelőtti 10 óráig Egerben, alulírott kormányzóságnál adandók be. Százalék levonás nem engedélyeztetik.

Eger, 1906 márczius 6-án.

5257

Az egeri főkapitán uradalmi kormányzósága.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

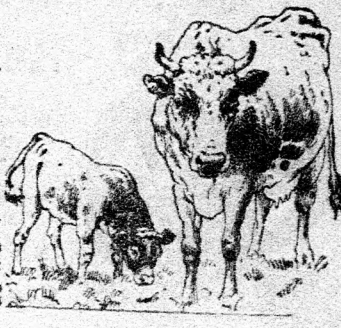
cs. és kir. osztr.-magy. román kir. és bolgár fej. udv. szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

KWIZDA-féle 3608-II.

korneuburgi marhatáppor

éjtréndi szarvasmarhák és juhok számára. A legtöbb állásban 50 év óta használtatik falánkosság hiányánál, rozog emésztésnél, a tej jobbitására és a tehének tej ségének fokozására. Egy doboznak ára 1 kor. 40 fillér, fél doboz 70 fillér.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: **TÓRÓK JOZSEF** gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

Budapest székes-főváros köz-
vágóhidján 1900-ban végzett

próba vágások eredménye.

IRTA: ————— I korona 20 fillér előleges Leküldése
ellenében bérmentve küldi a "Pátria"
Monostori Károly. r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése.
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Ajánlunk

UNION 40%-OS FORMALDEHYD-et

a vetőmag csává-
zására:

buza, rozs, árpa, zab, tengeri,
köles, burgonya Formaldehyd-
dal csávázva, teljesen üszög-
és rozsdamentes termést ered-
ményez;

állati betegségek
leküzdésére:

marhavész, baromfi-kolera,
baromfivész, takonykór, lép-
fene, tüdőlob, sertésvész, száj-
és körömfájás, lovak csüd-
sömörje, birkarüh, borjuvérhas
stb. Formaldehyddal hatatho-
san leküzdhetők.

Használati utasításokat, mintákat és árjegyzéke-
ket bárkinek ingyen és bérmentve küldünk.

„UNION“ Vegyi Ipar Részvény-Társaság
FIUME

Magyarországi egyedüli elárusítók:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapesten.

AZ ORSZÁG

politikai és közgazdasági napilap

Megjelenik mindennap — vasárnap kivételével — este 6 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII., Szentkirályi-utca 28.

Szerkesztőségi telefonszám: ☎ Kiadóhivatali telefonszám:
56-23. ☎ 94-02.

= Előfizetési árak: =

Egész évre	28.— K.
Félévre	14.— „
Negyedévre	7.— „
Egy hónapra	2.40 „

Egyes szám ára 8 fillér, vidéken 10 fillér,
pályaudvarokon 12 fillér.

Dorn József-féle szab. törekrosta

mindennemű cséplőgéphez,
pótszalmarázóhoz, alsó tisztító
szerkezetéhez.

Körülbelül 6000 darab fer-
galomban.

1905. évi augusztus hóban
mélt. gróf Wenckheim csorvási
uradalmában 500 kereszt buza
cséplésnél 247 kg. szemet ta-
karított meg a ferosztával szem-
ben, amit a Békésmegyei Gazda-
sági Egytet igazol. Bel- és kül-
földi gyárosoknak szállítom.
Szab. törekrostámért teljes fe-
lelősséget vállalom.

Ajánlom új szabadalmazott
pótmelegítőm minden-

nemű kályhára, 50% tüzelőanyag-megtakarítás, kellemes tartós meleg, minden
kályha légútás lesz.

Prospektussal, bővebb felvilágosítással szolgál:

DORN JOZSEF gépműhely-tulajdonos, BÉKÉS-CSABÁN.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy a Magyar Kir. Szabadalmazott Osztályorsjáték (XVII. sorsjáték) 6. osztá-
lyának húzásai folyó évi márczius hó 28-tól április hó 24-ig tartanak meg, még pedig a következő napokon:

Márczius 28., 29., 30., 31. Április 3., 4., 5., 6., 7., 9., 10., 12., 14., 17., 18., 19., 20., 24.

A húzások mindig délelőtt 9 órakor kezdődnek és a magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző
jelenlétében nyilvánosan történnek a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztályorsjáték húzási termében (IV., Eskü-
tér, bejárat a Duna-utczáról). A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játékterv szerint, minden igény különbeni elvesz-
tésének terhe alatt, 1906. évi márczius hó 21-ig eszközözendő.

BUDAPEST, 1906. évi márczius hó 9-én.

Magyar Királyi Szabadalmazott Osztályorsjáték Igazgatósága:
TOLNAY. HAZAY.

Tavaszi trágyázáshoz a
THOMAS-SALAKLISZT

helyesen alkalmazva, minden növénynek
legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája.
Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal
csillag védjeggyel készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Teréz-körut 3.
a **Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin,**
magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Erőtakarmányokat, 3333
műtrágyaféléket

kartellen kívül
gazdasági magvakat

legolcsóbban szállít a
Mezőgazdasági Hitelbank R.-T. áruosztálya
BUDAPEST, V., Báthory-utca 5. sz.

Ujabb gyártási ágazatok felölelése és régiék
felhagyása miatt a következő **rendkívül**
olcsó árak mellett szállítok

≡ EKÉKET ≡

1 vasu ekék R. 10. M. 20.- K. 3 vasu ekék III. számú 60.- K.
1 " " R. 14. M. 35.- K. 3 " " II. " 50.- K.
1 " " D. 14. M. 35.- K. 3 " " I. " 45.- K.

DRÖSSLER KÁROLY

csász. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár
Budapest .. VI., Váci-körut 59. sz. .. Budapest.

„RUBEROID“

eszményi és megbízható fedőanyag **gazdasági épü-**
letek fedésére. Csekély súlyu, szép külsejü.
Fentartási máz nem szükséges.

30 év óta bevált **AVENARIUS CARBOLINEUM**
legjobb **fakonzerváló** szer.
Prospektusokat, bizonylatokat stb. küld bérmentve

AVENARIUS R. Carbolineum-gyár.
Hauptstrasse 18. .. WIEN III. .. Hauptstrasse 18.

MEGHIVÓ.

A **„PÁTRIA“** irodalmi vállalat és nyomdai részvény-társaság
1906. évi április hó 1-én, vasárnap d. e. 11 órakor Budapesten, az Országos Magyar
Gazdasági Egyesület nagytermében (IX., Köztelek-utca 8. szám, I. em.)

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Czizler Győző arezképének leleplezése.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. Az 1905. üzletévről szóló vagyonmérleg bemutatása és a felmentvény megadása.
4. A nyereség felosztása.
5. Alapszabály 30. §. módosítása.
6. A felügyelő-bizottság 1906. évi tiszteletdíjának megállapítása.
7. Két igazgatósági tag választása.

A részvényesek azzal hivatnak meg a közgyűlésre, hogy részvényeiket az ülés megnyitása előtt legkésőbb
egy órával a pénztárnál letenni sziveskedjenek. A mérleg a társaság üzlethelyiségében a közgyűlést megelőző
nyolcz napon át az alapszabályok értelmében betekinhető.

BUDAPEST, 1906. márczius hó 8.

Az igazgatóság.

Mérleg az 1905. év végével.

Vagyon: Pénz és értékpapirkészlet 65.957 K 88 f. Egyéb készletek 69.995 K 75 f. Felszerelések 211.710 K
25 f. Anyagok 248.822 K 04 f. Adóok 268.227 K 39 f. Átmeneti tételek 22.250 K 90 f. Ingatlan 244.228 K 41 f.
Összesen 1.131.192 K 62 f.

Telér: Részvénytőke 375.000 K Tartalékalapok 312.658 K 05 f. Hitelezők 163.688 K 37 f. Átmeneti tételK
34.610 K 82 f. Ingatlan 210.457 K 13 f. Nyereség áthozat 1904. évről 2951 K 77 f. Nyereség 1905. évben 31.826eky
48 f. Nyereség összesen 34.778 K 25 f. Összesen 1.131.192 K 62 f.

Veszteség- és nyereség-számla

Veszteség: Nyomda kiadása 464.103 K 78 f. Vegyesek 63.333 K 05 f. Ingatlan költségek 19.463 K 88
Nyereség 31.826 K 48 f. Összesen 578.727 K 19 f.

Nyereség: Nyomdai munkák 552.570 K 89 f. Vegyesek 6623 K 64 f. Ingatlan jövedelem 19.532 K 66 f. Ösz-
szesen 578.727 K 19 f.

BUDAPEST, 1906. márczius hó 8.

Neuhöld József sk., főkönyvelő.

Elek Emil sk., igazgató.

Az igazgatóság:

Perczel Ferenc sk., elnök, Edvi Illés Aladár sk., Ilosvay Lajos dr. sk.
Springer Ferenc dr. sk., Zsigmondy Béla sk.

Jelen mérleg-számlát és veszteség-nyereség-számlát a társaság könyveivel összehasonlítván, mindenben
egyezőnek és helyesen összeállítottak találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Maurer Vilmos sk., elnök, Drucker Jenő dr. sk., Mezey Béla sk., Zaohár Gyula sk.

FISCHER és TÁRSA
NAGYENVED. Alsóleherm.
80.000 gyümölcs minden alakban
1 millió kődiccia, legjobb elő-
sövény.
1 millió akácfa.
1 millió gyümölcs alany.
Körsák, díszbokrok, setasorlók,
begyűjtőes stb.
Árnyékek ingyen.

50 kat. hold művelés alatt.

KOCSI-GYÁRTÁS.

Bdapesti kovács- és kocsigyártó-ipar-
testület védnöksége alatt álló

Kocsi
Árucarnok
Szövetkezet

Budapest, VII., Kerepesi-ut 72.
ajánl mindennemű hintókocsit.

Vetéshez tavasi búzát, első rendű árpát, zabot és búkkönyvet ajánl Herzmann Bertalan, Budapest, V., Pereszke Mór-utca 4. 2838

Eladó egy 8 HP gőzcséplő-készlet Clayton és Shuttleworth gyártmány, igen jó karban és egyéb gazdasági felszerelések. Bővebbet Schlieffer Aladár, Kezshely. 2809

Központi tejcsarnok részvény 3 db asept 1-re eladó. Érdeklődők forduljanak Soós Ede Ispánhoz Cseregyigy, u. p. Aszódi, Pest m. 2705

Tökmag. A szürke indiai és a vörös kínai kereszteséből származó óriási tök kiválóan tartós és bőtermő fajta. Vetés ideje április-május. Magassága két holdanként 2 kg. E száraz évek dacára is kitűnő bő termést adott. Kapható kg.-ja 4 koronáért örvény Hejzay Ödönő gazdaságában Dömötöri, Vas megye. 2704

Wichterle-féle 1897. évből 3 légtornyomásra engedélyezett teljesen hibátlan álló gőzmotor kedvező fizetési módokkal eladó Szűcs Ödön Budapest, VI., Nagymező-utca 60. 2371

Legtermékenyebb és Európa országába terjedő magyar származású nemes burgonyafajta: Magyar Kincses burgonya legtermékenyebb fajta egyike, termése csodálatos. Termés minden földben és minden éghajlatban. Legnagyobb fűtőmunkában is jól sikerül ahol más burgonyafajta, vagy roza nőni nem akar. Pannónia burgonya Jánosban érik sárga húsú, igen finom ízű. Földbe nagy termésre vetekedik. Magyar Kincses burgonyával és minden sárga húsú burgonyafajta messze felülmúlja a termésében, melyből főzve sárga húsú burgonyák királyja. Magyar Kincses eredeti burgonya ára 12 korona. Pannónia eredeti burgonya ára 14 kor. az itt vasúti állomásra szállítva mázanként tízhold kilenckorona. 2892

Hazai vetőmagvak. Akihez gazdasági ajánl saját tonyterest, eredeti, korán érő bőtermő tavasi árpa vetőmagot, míg készlet tart 20 kor (100 kg.), továbbá bőtermő, hengerded alakú, fajtisza, eckendorfi származású takarmányrépa magot 50 kor (100 kg.). Mindezt a szokással együtt a Nagyszombat állomás ártandó. Besees megrendelések Dezső Ferenccel gróf gazdasága Bohunics, Pozsony m. ezirre intézkedik, mely mintával is készségesen szolgál. 2482

Fajtisza sárga orpington keletelt tojásokat azonnal szállít megrendelésre, dróbnok 60 fillér részletesen dobozban. Ingven csomagolással 75% termékenységű szarvaslással Dezső Ödön Szeged, Nógrád megye. 2600

Eladó tökmag Gróf Almásy Dániel uradalmában eladó honlógészterke másféle tökmag mm-ára számára 100 korona, kilogramm számára 1 kor. 20 fillér. Tökmagból 5 kilón alól nem adatik. 2691

Eladó magtengeri. Putyitengeri válogatott, magnak való ab Nagy-Zádán, verő zsákjába mm-kint 18 koronáért Báró Sztójánovics Gy. germáni gazdaságában. Előjegyzéseket elfogad a germáni uradalmi intézőség, u. p. Nagy-Zádán. 2645

Burgonya vetőmagnak, bőtermő, sárga arany napfényű 6 korona, 10 q vételénél 5 korona, sárga kint 10 korona Paks, vasút vagy hajóra szállítva. Mária-telepi gazdaság Paks. 2682

Csicsókamagot szállított 100 kg-kint 4 koronáért, míg a készlet tart. Ozim: Molnár Ferenccel Tittel, (Bács-Bodrogm.) 2684

Búkköny, tavasi, igen kevés készlet tart, métermésként 21 koronáért eladó. Ugyanitt egy használt, de jó karban levő Robey-féle szalmakalász (elevator) 500 koronáért eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál. Thassy Elemér drávatamási uradalmi intézősége, Somogy megye. 2648

Gleditsia Mauthner magból élő sövénynek jó minőségben ezre 4 ft, akác-csemeté ezre 3 ft-ával tavasi kitévelésre bármely mennyiségben megrendelhető díjmentes csomagolás mellett. Dobos Imre fészolgabirónál Tisza-Lök, vasúti állomás. 2523

Eladó 1000 ezer db fűszál, zott kőcs csemeté, csomagolva és városlőd vasúti állomásra szállítva ezer darabonként: 20-30 cm. magas 12 koronáért, 30-50 cm. magas 14 koronáért. Veszprémi püspökség Erdőgazdálkodási Farskaszegyh, u. p. Városlőd. 2707

Ajánlok tavasi szállításra korán érő és rendkívül bőtermő alicuthi és székelytengeri 20 koronás métermésként Somkerék-Udvarhelyen feladva. Előjegyzésekmár most elfogadtak. Kuhu Menyhért Sajó-Szt. Andras, u. p. Somkerék. 2539

Búkköny és zabosbúkköny vetőmagnak, tarkabob konvenzióul aratók és cseledeknek kocsirakományonként vagy kisebb mennyiségben legelőcsobban beszerelhető. Kladó Ferenccel és fia országúti Budapest, VI., Andrássy-ut 61. 2833

Eladó fák. Akác-csemeté ezre 2 éves 16, 1 éves 11 korona. Nemesített gyümölcsfa 60, szomorú kőrös 80, trombitata 30, papirdió, mandula 50, jegenyenyár 45 fillér darabonként vasútra szállítva. Luczfenyők nagyság szerint. Csomagolás ócsón szállításit Magyar Andor Győrdi, Győr megye. 2527

Magtengeri hatfalvi Ug-féle korán érő, sulyos, bőtermő, válogatott, kézzel fejlett 40 év óta nemesített debreceni gazdasági akadémia által kipróbált és elsősorban ajánlt. Székelykereszteri állomáson 80 kg. ingyen-zaékban tizenhat korona. Öt mézében szállítva mázanként tízhold kilenckorona. 2892

40 mm. búkkönymag tisztára rostálva, mm-kint verő zsákjában 25 koronáért kapható Földmérés Kényesen, Nyitra mellett. Mérey gazdaság. 2662

Csicsóka vetőmag eladó. Termő feleség, mm. 5 korona. Hálás, Pest megye. Zeeny István gazdaságában. 2720

Tavaszi vetőre ajánlok Mill-tengerit 20 K.-ért, csinkvantini tengerit 20 K.-ért csalamandó vetőre a legjobb fajta tengerit 16 K.-ért métermésként. Megrendelésre míg a készlet tart, ab kerpesi állomás, verő zsákjával, utánvét mellett szállít Beck Lajos pusztaszarvasvölgyi gazdasága, u. p. Kerepes. 2742

Kiváló szép sárga orpington törzsekű, tenyésztője kapható I. rendű 12 db. 6 K. II. rendű 4 K. patent csomagolással, Csiky Sándornéknál, Karacságon, Nógrád m. 2735

Eladó egy jókarban levő, ugyancsak ajánl teljesen új Hoffherr és Schrantz-féle Perpetuál széna- és szalmaszitót a Dr. Kormos Béla örökösével temenorozi gazdaságában. 2725

Eladó takarmányrépa. Cirkonás 600-700 mm. egészseges takarmányrépa, métermésként 1 koronáért szondil v. állomáshoz szállítva eladó. Levélezim: Sz. Szuppek Bélaé Szond, Bács megye. 2717

Spárgagyökér, korai argentin felett, biztosan hajó, egy köt és háromrészes száza 180-220-260 fillér, ezre 18-20-24 korona. Csomagolás ócsónként szondil szállítja Imakert Nagykanizsa. 2730

Prima arankamentes 100 kg. 120 kor. és pimipinellamentes baltaszim vetőmag 100 kg. 30 korona. Kapható a Hulli Uradalomban, posta Óhaj, Borsm. Vasúti állomás Zaitva Fűdéses. 2723

Eladó 100 q homoki borsó, kisebb mennyiségben is, 100 kilónként 24 koronáért, 650 kiló vörös löheremag 160 kilónként 130 koronával, verő zsákjában ab zalabéri állomás. Minával és bővebb felvilágosítással szolgál Mikosdi uradalom Intézősége Mikosdi, per Zalabéri. 2720

NAGEL ADOLF vesz, cserél, kölcsönöz és elad,

legjobb és legolcsóbb, egyszerűhasznált és új

zsákokat, kölcsönponyvakat széna- és szalmaszállításához; egyszerűhasznált selyemfinom

szőlőkötözőfonalakat, kgja 46 fill. (új 95 fill. utacsomagoló-vásznakat, köteleket, zsinogeket.

BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS-UTCZA 10. Sürgőnyozim „Nagela, Budapest.”

Vörös löheremag 64 ftrón 100 kg. utolsó termésként, megbízható osztrákcséppel szállít míg a készlet tart, ab kerpesi állomás, verő zsákjával, utánvét mellett szállít Beck Lajos pusztaszarvasvölgyi gazdasága, u. p. Kerepes. 2742

Kiváló szép sárga orpington törzsekű, tenyésztője kapható I. rendű 12 db. 6 K. II. rendű 4 K. patent csomagolással, Csiky Sándornéknál, Karacságon, Nógrád m. 2735

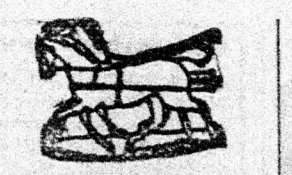
Eladó egy jókarban levő, ugyancsak ajánl teljesen új Hoffherr és Schrantz-féle Perpetuál széna- és szalmaszitót a Dr. Kormos Béla örökösével temenorozi gazdaságában. 2725

Eladó takarmányrépa. Cirkonás 600-700 mm. egészseges takarmányrépa, métermésként 1 koronáért szondil v. állomáshoz szállítva eladó. Levélezim: Sz. Szuppek Bélaé Szond, Bács megye. 2717

Spárgagyökér, korai argentin felett, biztosan hajó, egy köt és háromrészes száza 180-220-260 fillér, ezre 18-20-24 korona. Csomagolás ócsónként szondil szállítja Imakert Nagykanizsa. 2730

Prima arankamentes 100 kg. 120 kor. és pimipinellamentes baltaszim vetőmag 100 kg. 30 korona. Kapható a Hulli Uradalomban, posta Óhaj, Borsm. Vasúti állomás Zaitva Fűdéses. 2723

Eladó 100 q homoki borsó, kisebb mennyiségben is, 100 kilónként 24 koronáért, 650 kiló vörös löheremag 160 kilónként 130 koronával, verő zsákjában ab zalabéri állomás. Minával és bővebb felvilágosítással szolgál Mikosdi uradalom Intézősége Mikosdi, per Zalabéri. 2720

SCHMIDT M. szilgyártó, nyerges és bőrandós Budapest, VIII. ker., Kerepesi-ut 25. sz., a Vae-utca sarkán.

Ajánlja saját gyártmányu kocsizó- és lovagló szer- számait, utazó- és közli- bórondók, női kőzitáskák, pénz- szivar- és ziga- retta- stb. tárcsáit. Árjegyzék ingyen.

Gleditschia csemeték élősvénynek. I. választék 35-60 cm. ezre 12 kor. II. választék 25-40 cm. ezre 9 kor.

Dunavarsányi faiskola Dunavarsány, Pest mellett. A legjobb minőségű juta- és len-

Zsák, vízhatlan kazal-, gép- és szekér-

PONYVA bármely méretben a legolcsóbb gyártásban kapható FISCHER J. ponyva- és zsákruházában Budapest, V., Nádor-u. 31-33.

Kölcsön-ponyvák waggonok és asztalok takarására, mérsékelt kölcsönj mellett. Egyszer használt zsákok minden célra, olcsó áron, mindig kaphatók.

Világítókészletek 18 államban. Stádel-Torkos földmérés-taliga kapható gép-gyárban, Győrön

Legjobb MAGVAK GOMBÁS JENŐ magkereskedőnél BUDAPEST Káivín-tér 9. Árjegyzék ingyen

Oberndorfi sárga és vörös. . . . 34 ftr. Mammuth vörös . 32 " Olajbogyó sárga és vörös . . . 32 " Eckendorfi sárga. 34 " 100 kilónként. Gazdasági, konyhakerti és virágmagvakról szóló árjegyzéket kívánatra ingyen küld.

Fiedler János lenfonógyára Komárom vesz

nyers lenkórót szál nyéréshez, valamint kaszált és géppel csépell

lenszalmát, tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai) 387

oroszlennagot. Ligóví óriás, eredeti importált vetőmag. A legbő-

termebb, legsúlyosabb valamennyi között. 100 kiló zsákkal együtt 16 ftr. Nagyobb mennyiség- nél külön ajánlat.

Gombás Jenő magkereskedésében BUDAPEST, IX., Cálvin-tér 9.

Prima száraz tengerimóslék, foszforsavas takarmány- csementész 40-42%, külön- féle olajpogácsa jufayosan kapható: NEUBAUER ADOLF gyári meghatalmazottnál GYŐR.

Gazdák figyelmébe 50% olcsóbb mint bármely más világító anyag a

pyroleum világítása. A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezettetett.

Számos ismerő levél ná am betekinthető. Próbá küldem- nyek 2 korona utánvét mellett. Kívánatra prospektus ingyen és bérmentve. 1497

Degen Jakab Budapest, IX. ker., Közral-tár-utca 28

A valódi észak-német, utolsó évi termésű, szavatolt fajazonos és csiraképes

Eckendorfi takarmány-

répa-mag arát leszállítom

60 koronára 100 kilónként.

HALDEK magnagykereskedése Budapest, VII., Károly-körut 9

Kovács és Steiner első magyar burgonyaszügyar és burgonyagykereskedők Telap: Budapest, VIII., Szilgyon-u. 25.

Vesznek és eladnak mindenkor minden fajta burgonyát minden minőségben. Kétféle faju vető-burgonyát legjobban ajánlják. 2121

Sziklai és Tsa Autodrom Garage vállalata Budapest, V., Vigaszház-u. 3.

Automobilok javítása, kölcsön- zése és beraktározása. Accu- mulátorok javítása és töltése. Villanyvilágítási berendezések. Az összes automobil és villany- világítási czikkék beszerését forrás. 5263

Burgonyát vesznek és eladok minden faju ét-, vető- és takarmány-burgonyát. Ajánlatokat az eladó-vasúti állomáshoz szállítva két: Földm. I. burgonya-szállító, Bonyhád. 2088

Birtokot 150-300 holdasat keresek megvásárolni vagy 500-800 holdasát bérelni. Nyitra, Pozsony, Komárom, Bars megyékben. Követelmé- nyek: Földtőlent prima talaj, aik föld, tiszta szőlő vagy kevés réttel. Csak a kladóhi- vatalban. 2716

Keresetetik megvételre hasz- nált mezőgazda- sági lóvasutólészere. Aján- latok Gróf Bissingen Ötöné uradalmi Megyestalva, u. p. Marosvásárhely küldendők. 2724

Bérlőtet 100-200 holdig keres- sek Gazi Ártórére 16 épületekkel és lakóházakkal. Aján- latokat »1000« jellege alatt a kiadóhivatal továbbít. 2721

Mindenki legjutányosabbán vehet luczerna-, lóhere-, répanagot, erfurti kerti magvakat RADYNER magkereskedésében Budapest, V., Nádor-u. 8. k. Árjegyzék ingyen!

Szuperfoszfátok állati és ásványi eredetűek, Themenau Mellasse-erőtakaromány a legelőcsőbb foszforsavas trágyaszerek minden talajra alkalmasak, 10-20% oldható foszforsav tartalommal.

Tartalomért szigorú jótállás. Jótálló a leggyorsabb hatásért, legnagyobb terméshatáért. Nélkülözhetetlen a tavaszi vetéseknél. Kétszeres mennyiségű citrussavban oldható foszforsav miatt semmi mással nem pótolható. Ajánlok továbbá:

Csonthiátet, ohii-salétromot, kénsavas ammoniákat, kálsót, kalcitot, különleges műtrágyákat kapás és kalászos növények alá, themenau szab. szuperfoszfátgypszet herések fejtrágyájául és az istállótrágya konzerválására; takarmánymeszt stb. bárhova versenyképes áron szállítja a tartalomért szavatol!

Kénsav és műtrágyagyár **A. SCHRAM** Lundenberg - Themenau Lobositz a-E. és Lissek mellett Roztok. Központi iroda: Prága, Heinrichsgasse 27.

POSNANSKY ÉS STRELITZ Gyár: Erzsébetfalva. Budapest, VI. ker., Ajánlanak: Podmaniczky-u. 27.

Aszfalt, Fedőpapirlemez, Kátrány, Carbolineum, Carbolsav, Creolin-t stb. legjobb minőségben, jutányos árak mellett.

Teljes közlőműberendezések Motorok és lokomobilok valamint egyes alkatrészek. benzín-, gáz- és gőzüzemre. Gyűrűkenesű, valamint Seller-Garancia mellett felszerelve rendszerben Malmi és téglagyári cikkek valamint szerszámok, szerszám-m. p. sinek, kocsik, váltók, gépek, vas- és gépszakmabeli fordítók, kocsialkatrészek stb. cikkek

használt és új állapotban kiválóan előnyösen beszerezhetők

SCHLESINGER ALAJOS-nál BUDAPEST, V., Váci-ut 30. sz.

Önkéntes árverési hirdetés. A kecskeméti baromfi, gyümölcs, élelmiszer s termény kiviteli részvény-társaság felszámolás alatt közhírré teszi, miszerint a fenti részvény-társaság tulajdonát képező 3 kat. hold és 781 négyszögöl területű telepe a rajta levő 151 méter hosszú és 9'48 méter széles új épületekkel a város végén, közvetlen a MÁV. vasut mellett, a feladó raklárak szomszédságában, amely ugy a gyár, mint ipartelepnek különösen alkalmas 1906. évi márczius hó 29-én délelőtt 10 órakor a „Kecskeméti Központi Takarékpénztár” igazgatósági termében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mellett megtartandó árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. A szóbeli árverésen résztvevők tartoznak az árverés megkezdése előtt 10,000, azaz tízezer koronát vagy készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a felszámoló bizottság kezéhez letenni. A zárt írásbeli ajánlatok pedig a fent körülírt ovadékkal ellátva 1906. évi márczius hó 29-ik napjának délelőtti 10 óráig vagyis az árverés megkezdéséig Kovács Sándor központi takarékpénztári elnök-igazgató kezéhez, mint a felszámoló bizottság elnökének, átadandók. A vétel a vevőre az árverés után azonnal kötelező, míg az eladás az árverés napjának délelőtti tartandó felszámoló bizottsági ülés határozatától független.

Felszámoló bizottság:

A Non plus ultra szőlő- és gyümölcsfa-permetező **CZIMEG G.** szabadalma, a mostani szabadalom-tulajdonosnál: **GUGL RÖBERT-nél,** Graz, Jakominiplatz 20 kapható. 5245

Híros zala tenyésztők 100 db 6 kor. **Petés-annyarak** 100-150 példével 100 db. 12 korona és a megfelelő szállítási és csomagolási díjért bérmentre express utánvéttel szállít. Fischer Isidor Zalaegerszeg. Asztaltrák Árjegyzék szorint. 971

Uradalomban állított eladó 2 db 2 éves, 8 db 1 éves tiszta vörös Pingvini bika. érdeklődőknek felvilágosításul szívesen szolgálunk. Ugyancsak eladó ottan egy hat lóerős Shuttleworth-féle oszlop, garnitúra, egy ugyanolyan gyártmányú szeszkvározóp és egy 10 lóerős Garrett locomobil. Bukoveci uradalom Légrad, péli vasútól 10 kilométer. 2759

Tenyészbika, Bonyhád-Simmenthal menthai kereskedésénél 1 1/2 éves tenyésztők eladók. Csákvár, Pá-Forna. Az intéző. 2737

Ajánlunk elsőrendű vöröstarka 1-2 éves tinó- és üszőborjukat, továbbá lekötni vagy járomba való tarka ökröket bármilyen mennyiség szállítására vállalkozunk. **Spitzer és Weiler** Czellődmölk.

Erdélyi jármosökrök, valamint 1 és 2 éves **Erdélyi tinókból** a széplaki bérgazdaságban, Szamosujvár vasútállomástól 20 perc távolságra. Körülményes felvilágosítást készítséggel ad: —

Alexa Miklós Szamosujvart Szolnok-Dobokamegye.

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasokat vagy borjasokat, bármely időben, bármely mennyiségben külön árakon szállít **BAUER MÓR** tenyész- és haszonállatkereskedő, BUDAPEST. Iroda: VI., Eötvös-utca 17. Istálló Újpest, Károlyi-u. 11. Telefon 93-95.

34 drb 4 éves, betanított magyar-erdélyi tinó eladó Esterházy Gyula gróf magyar-lápost uradalma haszonállatkereskedésénél. Posta, távirat helyben, vasúti állomás: Galgo, Szamosvölgyi vasút. 2659

Tolvár fehér Orpington tojások és csirék, kiváló példányok előjegyzésre elfogadhatók, 12 drb tojás 12 kor., 1 drb fiatal jércze vagy kakas ára 10 kor. Ozim: Orpington-telep, Jászkiár. 2616

Legelsőrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasokat vagy borjasokat bármely időben, bármely mennyiségben coulansul és legelőcsőbb árakon szállít

Kohn Samu és József tenyész- és haszonállatkereskedők Budapest, VII., Rottenbiller-u. 60. Telefon 91-25.

növendék ökr és üszőborjakat ugyszintén legprimább lekötni való és **jármosökreit** legjutányosabb árakon ajánlanak: **Klein Testvérek** kis-czell kereskedők. Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadhatók. **Vegyesek**

Két oklevéles, 20 évi gyakorlati bíróság gazdasági, kik már egy tulajdon, mint békéltetőket önállóan kezeltek és jelenleg is nagyobb birtokot önállóan kezelnek, nagyobb birtokot, bérleti rendszer szerint együttesen átvételre keresnek. A bérleti összeg, valamint a felszerelés értékének megállapodás szerinti kamatait megfizetik, az ezen felül tisztújítási díjnek bizonyos százalékát fizetési kérik, kellő biztosíték mellett. Szíves ajánlatok a kiadói hivatalba kéretnek. 2653

A Magyar gazdasági és erdőművelési országos egyesület ajánlja a földbirtokos és bérleti uraknak állásfoglalási osztálynál bejelentett tagjait elhelyezése. Az ez ügyben való minden felvilágosítás és a kivétel teljes díjmentes.

Mezőgazdák és erdőművelők foglalkozók nyújtásai. Ezek közül biztosítást: nyugdíj, rokkantsági díja és özvegyi díja, mezőgazdasági, erdőügyi és ezekkel rokon foglalkozású egyének számára a legelőcsőbb díjtelekkel, mert nem nyereségre alakult vállalat. Kívántra alapszabály díjtáblával és bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság: Budapest, Köztelek, Üllői ut 25 szám.

Hizlalni vagy járomba való tarka ökrök bevásárlására ajánlok szilárdított mérceket díjazásért, jelentékenyen előcsőbb beszerzési alapért, mint a hazai vásárokon. Eisenstädter Gustáv Zágráb (Hitec). 2770

A legnagyobb állami és első díjjal kintüetve, hercegi tiszteletdíj stb.

KOEHLER FRIGYES kertművész és kertépítő BUDAPEST Kerttechnikai iroda: VII., Damjanich-utca 47. TELEFON: 25-33.

Park, kert stb. tervezése, kivitele stb., stb. Tájékoztató képes utmutató kívánatra ingyen küldetik.

Eladás

Hreblay Ferencné sárga orpington tyúk tenyészete Báj, Szabolcs m. 150 daraból álló állomány frissen tenyésztéssel darabonként 50 fillért azonnal szállításra adók. 2608

Tökma, Sok éven át álltam nagy sikerrel nemestett szürke indiai Mammut és vörös china keresztezésből származó mag nélem kapható. Terménye kiválóan eltartható és bőtermő, kilója 3 korona. Tarnai Bertalan földb. Apóstag, Pestmegye. 2708

Eladó 800 g. válogatott Magyar Kincs burgonya vevő szakjába szedve Kímle állomásra szállitva 4 kor. 30 fillér árban. Megrendelések károlyházi gazdaság, posta Horvát-Kimle, Moson m. kéretnek. 2702

94% csiraképességű, utolsó évi, államilag ólomzárolt **lóhere-mag** készfizetésre 140 koronával kapható **HALDEK** magnagykereskedésében **Budapest,** VII., Károly-körút 9. sz.

Hirdetés minden den A leg...

Betölt

Botölte

Állás betölt defekt Kralovszky

Tisztartó javadalmazás: évenként 1200 kor. busz, 18 hektar ter. 2 db tengeriföld b. kert; tálfa, és kamrából oláhu beszedésen megbizható, 12 kor. nem üzemelő, dák kldjék b. másolatát, me nek vissza. Cs László, Lajpusdobra.

Nöfön, földm. zett 1-1/2 alkalmas Králik István megye.

Feljegyzés a hogy mint 12 győb tehéned idelg már mtl telmeség feltóság, erélyes gati marha gon nevelésben já valamegy telj végzése, a m részeseitnek. P kozok igényelt kldjék bizony kat, melyek vne nek miköldi zsegnék Miköldi

Földmívelés gyakorlatot ki erélyes, magya becselő, kicacsi tiszt keresek elején való b lakok a fűszál lésével hozak Holczér Béla, P

Az újnapi utótlend. Tege vgett, a sz vajkészítésben korlattal bír, l egyének folya igényelt megje népi uradalom kldjék Nagy

Kulesár, nős, mag ba már mtlk Aprilis 1-ére f nyitványmas igény megjelöl gazdaság Tács küldendő.

Pályázat, gaz megye, Aprilis azonnali belé állás-ra pály Megkiváratk, szerényebb igé évi gyakorlati intézkedésekre galmas, józan és koru, nős gaz Folyamodvány másolatokkal feróeset bérgazda dendők.

Mérlegképes nős, vagy nőtlén páro keresettik sz illetéki. hog megbizhatóan továbbá, a mag levelezésben tel gyen. Évi fizet kézpénz, tovább szűkegese tüzif. Esztleg más ep előrangú erőre ki igazolni tud feltételeknek m nagyobb urad minőségben hoz mtköldt. Váasz bizonyítványmá szerelt ajánlatok bérnöksegher So intézendők.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. BUDAPEST-KELENFÖLD a vasútiállomásnál szemben.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

UJDONSÁG!

UJDONSÁG!

Teljes eredmény, ellenkező esetben a pénz visszaadatik!

3000 állandó vevő részéről még panaszt nem hallottunk!

Az Ovary utólérhetetlen, mert: „nagy tojáshozamot, egészséges és erős csirkéket biztosít.” Csupa első díjakkal jutalmazva!

Ovary adagolásával kis- és nagyüzemi tenyésztések nagy jövedelemhez jutnak.

Dupla tojáshozam!

Nem igazgató szer, ártalmatlanságáért kezkeskedünk! A baromfit állandóan jó egészségben tartja. A legolcsóbb koncentrált tonicus szer, mely alig fél korona többletkiadást okoz. Tyukonként évente 250 tojás hasznosítható. Több száz elismerő okirat és kitüntetés Angliából és Németországból! Az ár előzetes beküldése mellett csomagolással és postadíjjal **3 korona 50 fill.** Viszonteladónak előnyös díjszabásokat biztosítunk. Megrendelések:

W. L. Wilson and Co. 51. Carson Road, West-Dulwich, London, S. E.

LÓNYÍRÓ OLLÓK,

Marhanyíró ollók,

Ló- és marhanyíró gépek, „HELIOS“ istálló-lámpa stb. s egyéb gazdasági cikkek legjobb minőségben, jutányos árban szerezhetők be

SCHOTTOLA ERNŐ

czégnél

BUDAPEST, Andrassy-ut 2. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ČERNOVSKY & Co.

Ausztria-Magyarország első és legnagyobb talajmívelési gépek gyára,
BÖMISCH-BROD bei PRAG.

Ajánlja a következő időnyre általánosan jónak elismert, utólérhetetlen s legjobban elterjedt **talajmívelő gépet**, mint:

Černovsky-féle egysoros répakapa.

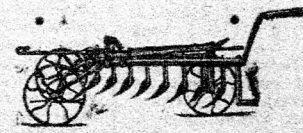
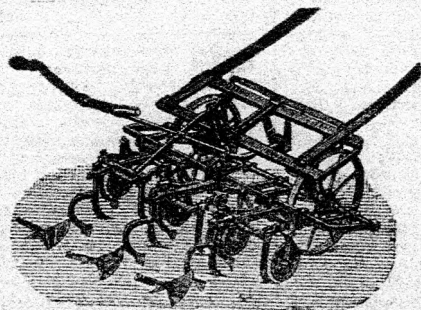
Ugyanez kombinálva **három és négysoros** répaművelő gépre, **minden vetőgépre** alkalmazható és minden talajra alkalmas.

Kukoricza kultivátor.

Nyolcszoros extirpátor, egészen vasból és acélból, forgat és lazít hantképződés nélkül, kitűnő a műtrágya befödéséhez.

Chilissalétrom - szórók. ekék, boronák, hengerek, talajművelő gépek, ugyszintén minden más gazdasági gépek és eszközök.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900. BIZTOSÍTÉKI ALAP: Alakult 1900.

Alapítók: *(Kormány hozzájárulásával)* elemi ápratban **460,000** — kor.

Ványok: *(Alapítók)* **1,493,240** — "

Tartalékok **601,263 93** "

Összesen: **2,554,503 93** kor.

1901. évi fölösleg **90,349** — kor.

1902. " **69,782 26** "

1903. " **109,331 73** "

1904. " **72,438 23** "

1905. " **61,730 60** "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjviszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyezett.

Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjviszatérítést kaptak.

1904. évben a jégkár ellen biztosítottak 2%-os díjviszatérítésben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

Gazdaközönség figyelmébe

ajánlom mint **erdélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb bevásárlásokat eszközölhetem **jármos és beállítási való ókrokban**, ugyszintén **1-2 éves ókór tinókban** és mindenféle súlyú sovány **sertésekben** mindig a legnagyobb előjegyzéseim vannak. Kiterjedt ismerettségemmel fogva úgy vásárokrá, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleteket közvetíthetem. 5018 Kiváló tisztelettel

Sürgöny és levélczim: **VERMES LIPÓT, Kolozsvár.**

A világhírű eredeti angol **ROBEY** gyártmányu

cséplőkészletek

a legkiválóbb

benzinmotor lokomobilok

verőléczes dobbal ellátott vasrámás cséplőgépekkel párosítva.

Szűcs Ödön-nél Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

